

Brabantse Monitor maatschappelijke effecten coronavirus

Resultaten meting 3

HET PON

Brabantse Monitor maatschappelijke effecten coronavirus

Resultaten meting 3

drs. Karin du Long
Loet Verhoeven MSc
Britte van Dalen MSc

Colofon

Het PON heeft dit onderzoek verricht in opdracht van provincie Noord-Brabant.

Provincie Noord-Brabant

Auteur(s)

drs. Karin du Long, Loet Verhoeven MSc en Britte van Dalen MSc

Met dank aan Lotte Martens en Sevde Yurt.

PON publicatienummer

20-36

Foto voorzijde

www.istockphoto.com

Datum

22 mei 2020

© 2020 Het PON

Het auteursrecht van deze publicatie berust bij het PON. Gehele of gedeeltelijke overname van teksten is toegestaan, mits daarbij de bron wordt vermeld. Vermenigvuldiging en publicatie in een andere vorm dan dit rapport is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van het PON. Hoewel deze publicatie met de grootst mogelijke zorg is samengesteld, kan het PON geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele fouten.

Meer informatie

www.hetpon.nl

Inhoudsopgave

Samenvatting	1
1 Inleiding	7
1.1 Aanleiding	7
1.2 Onderzoeksverantwoording	7
1.3 Leeswijzer	8
2 Persoonlijke situatie	10
2.1 Hoe gaat het met jou en wat is jouw persoonlijke situatie?	10
2.2 Tevredenheid leven en eenzaamheid	11
2.3 Ervaringen met het coronavirus	13
3 Adviezen en maatregelen	15
3.1 Opvolging adviezen en maatregelen	15
3.2 Versoepeling van de maatregelen en adviezen	17
3.3 Vertrouwen in aanpak crisis door instanties	21
4 Zorgen door de coronacrisis	22
5 Positieve gevolgen coronacrisis	23
6 Informatievoorziening, communicatie en nieuws	24
6.1 Informatie en communicatie	24
6.2 Mening over informatievoorziening	25
6.3 Het volgen van nieuws- en actualiteitenprogramma's	27
Bijlage A Resultaten uitgesplitst naar leeftijdsgroepen	28
Bijlage B Resultaten uitgesplitst naar Brabantse veiligheidsregio's	38
Bijlage C Achtergrondkenmerken	48
Bijlage D Vragenlijst 3-meting	50

Samenvatting

Onderzoekbeschrijving

De provincie Noord-Brabant heeft het PON gevraagd een derde meting uit te zetten onder Brabanders om de maatschappelijke effecten van het coronavirus in beeld te brengen. Naast de directe en de te verwachten economische effecten, wil de provincie weten hoe Brabanders de aanwezigheid van het virus en de maatregelen die daartegen worden genomen ervaren. Daarnaast wil de provincie weten wat Brabanders er van vinden dat enkele maatregelen versoepeld worden en andere maatregelen verlengd worden. De resultaten van deze derde meting, vergelijken we met die van de tweede meting en eerste meting.

Het PON heeft, net als bij de eerste en tweede meting, een onderzoek uitgezet onder het Brabantpanel¹. Daarnaast is het onderzoek uitgezet onder de Brabantse panelleden van PanelClix. Dit om de respons te verhogen om uitsplitsingen naar leeftijd en veiligheidsregio mogelijk te maken. De opzet en inhoud van deze vragenlijst is afgestemd in nauwe samenwerking met de provincie Noord-Brabant, de Brabantse veiligheidsregio's en diverse Brabantse gemeenten.

De resultaten van dit onderzoek zijn gewogen naar geslacht, leeftijd, opleidingsniveau en veiligheidsregio om de respons ten aanzien van deze kenmerken representatief te maken voor de provincie Noord-Brabant. Dit houdt in dat antwoorden die gegeven worden door deelnemers uit een ondervertegenwoordigde groep iets zwaarder meetellen dan die uit een oververtegenwoordigde groep.

Hieronder vindt u een samenvatting van de resultaten. Deze samenvatting en de volledige resultaten zijn terug te vinden in de rapportage Brabantse Monitor maatschappelijke effecten coronavirus, Resultaten meting 3 (het PON, 2020, publicatienummer 20-36).

Respons

De vragenlijst van de derde meting is ingevuld door 2.089 Brabanders (1-meting door 2.050 respondenten, 2-meting door 2.019 respondenten). Met een respons van 2.089 kunnen we betrouwbare uitspraken voor de provincie Noord-Brabant doen en een uitsplitsing maken naar de veiligheidsregio's.

¹ Het Brabantpanel is een online panel van zo'n 1.500 Brabanders die enkele keren per jaar worden uitgenodigd om deel te nemen aan onderzoeken van sociaal-maatschappelijke aard. Het panel wordt beheerd door het PON.

Persoonlijke situatie

De bezorgdheid van respondenten is ten opzichte van eerdere metingen verder afgenomen, van 50% bij de 2^e meting naar 45% bij de 3^e meting. Iets minder dan de helft (46%) geeft aan zich 'rustig' te voelen onder de huidige omstandigheden, net zoals bij de 2^e meting. Het aandeel mensen dat behoorlijk aangedaan is door de situatie is afgenomen ten opzichte van de tweede meting. De gemiddelde score is verbeterd van een 6,6 bij de eerste meting naar een 5,8 bij de derde meting (hoe hoger het cijfer hoe meer aangedaan mensen zijn).

Brabanders waarderen hun leven gemiddeld met een 7,0. Drie op de vier respondenten geven aan dat zij op dit moment even tevreden zijn met het leven als ten tijde van de 2^e meting (drie weken geleden). Voor 11% is deze score verbeterd. Voor ruim drie kwart van de Brabanders geldt eveneens dat de eenzaamheidsgevoelens onveranderd zijn ten opzichte van de 2^e meting. 14% geeft aan zich nu eenzamer te voelen dan twee weken geleden, dat was bij de 2^e meting nog 18%.

Het aandeel mensen met klachten (respondent zelf of iemand in het huishouden) is afgenomen ten opzichte van de eerste meting: nu geeft 2,2% aan zelf klachten te ondervinden die kunnen wijzen op coronabesmetting (koorts, benauwdheid of hoesten).

Persoonlijke situatie naar leeftijd en veiligheidsregio

Respondenten met een leeftijd tussen de 30 en 44 jaar (5,6) en 45 en 54 jaar (5,6) zijn minder aangedaan door de huidige situatie. Respondenten van 70 jaar en ouder juist meer dan gemiddeld (6,2). Daarnaast voelen respondenten in de leeftijd tussen 18 en 44 jaar zich vaker gespannen/gestrest. Respondenten van 55 jaar en ouder geven juist vaker aan bezorgd te zijn en zijn minder vaak blij. Over gevoelens van eenzaamheid is de jongste leeftijdsgroep verdeeld. Zij voelen zich vaker eenzaam dan ten tijde van de 2^e meting, maar ook vaker minder eenzaam dan andere leeftijdsgroepen. Deze categorie heeft dus zowel uitschieters in positieve als in negatieve zin. De groep jongeren die zich eenzamer is gaan voelen is wel kleiner geworden: van 49% bij de 1^e meting naar 23% bij de 3^e meting. Respondenten van 18-29 jaar geven vaker aan iemand in het huishouden te hebben met klachten die kunnen wijzen op coronabesmetting.

Respondenten uit Brabant-Zuidoost geven vaker dan de andere regio's aan dat zij zich boos voelen door de huidige situatie. Respondenten uit Brabant-Zuidoost voelen zich ook vaker eenzaam dan gemiddeld. Respondenten uit Brabant-Noord geven vaker dan de andere regio's aan dat zij iemand met een vastgestelde (dus positief geteste) coronabesmetting buiten hun eigen huishouden kennen en is er ook vaker iemand in hun persoonlijke kring overleden aan de gevolgen van het coronavirus.

Opvolging adviezen en maatregelen

We legden de respondenten een aantal adviezen en maatregelen voor en vroegen hen in hoeverre zij deze adviezen opvolgen. Bij de 2^e meting zagen we een daling van het aantal mensen dat zich altijd aan de adviezen houdt. Deze trend heeft zich doorgezet bij de 3^e meting. Vrijwel op alle adviezen zien we een daling van het aantal mensen dat het advies 'altijd' opvolgt. In aansluiting hierop geeft de ruime meerderheid van de Brabanders (70%) aan dat ze merken dat mensen zich minder aan de adviezen houden dan voorheen. Bij de 2^e meting was dit nog 42%. Andersom geldt ook dat de groep die merkt dat mensen zich

juist meer aan de adviezen houden, kleiner is geworden: van 21% bij de 2^e meting naar 6% bij de 3^e meting.

Respondenten die aangeven adviezen meestal niet of nooit op te volgen, vroegen we naar hun reden hiervoor. 16% geeft aan meestal niet of nooit 'zoveel mogelijk thuis te kunnen werken'. Reden hiervoor: thuiswerken is niet mogelijk of ze werken buiten of in een vitaal beroep. Het zoveel mogelijk thuisblijven, ook zonder klachten, wordt door 12% meestal niet of nooit gedaan. Een aantal geeft aan dat ze genoodzaakt zijn de deur uit te gaan vanwege werk of boodschappen. Sommige willen er op uit, een frisse neus te halen of even langs familie of vrienden.

Opvolging adviezen en maatregelen naar leeftijd en veiligheidsregio

Respondenten tot 44 jaar volgen de adviezen en maatregelen minder vaak op dan andere leeftijdsgroepen. Respondenten van 55 jaar en ouder volgen deze juist vaker op. Grote verschillen zitten bijvoorbeeld in het houden van 1,5 meter afstand. 23% van de respondenten tussen de 18 en 29 jaar doet dit altijd. Bij respondenten van 70 jaar en ouder ligt dit percentage een stuk hoger; 60%. Respondenten tussen de 45 en 69 jaar hebben vaker het idee dat minder mensen zich in de afgelopen 3 weken aan de adviezen houden.

Er zijn nauwelijks verschillen in het opvolgen van de adviezen tussen de verschillende veiligheidsregio's.

Versoepelingen

De meerderheid van de Brabanders (variërend van 63% tot 83%) vindt het goed dat de vier maatregelen, zoals benoemd tijdens de persconferentie van woensdag 6 mei, zijn versoepeld. 3% tot 7% vindt de versoepeling geen goede zaak. In diezelfde persconferentie is ook een aantal versoepelingen aangekondigd per 1 juni en 1 juli, mits het coronavirus onder controle blijft. Tussen de 49% en 62% van de Brabanders vindt het goed dat de zes aangekondigde maatregelen per 1 juni versoepeld gaan worden. 6% tot 12% vindt dit niet goed. De versoepelingen dat het voortgezet onderwijs weer open gaat en dat musea en monumenten open mogen, worden het meest gewaardeerd. Over de twee aangekondigde maatregelen die versoepeld gaan worden per 1 juli zijn de Brabanders wat meer verdeeld. Hierbij gaat het om het openen van gedeelde sanitaire voorzieningen op campings en het uitbreiden van het maximum aantal bezoekers naar 100 personen voor o.a. bioscopen, restaurants en culturele instellingen. Zo'n 40% vindt het goed dat deze maatregelen versoepeld gaan worden, maar ongeveer een even zo groot deel heeft hier twijfels over.

We hebben de respondenten vervolgens gevraagd of zij gebruik gaan maken van de versoepelingen of eerst nog even afwachten. Ongeveer de helft gaat op korte termijn naar de kapper of schoonheidsspecialist of heeft deze al bezocht. Voor bezoek aan fysio, diëtist of masseur geldt dit voor een kwart van de respondenten. Over de aangekondigde versoepelingen per 1 juni is de meerderheid afwachtend. Zo geeft ruim een kwart aan nog te wachten met bezoek aan terras of restaurant en 23% het nog niet te weten. 22% doet dit zodra het weer kan. De meerderheid geeft daarnaast aan per 1 juni niet te gaan reizen met het openbaar vervoer (met verplicht niet-medisch mondkapje).

Ongeveer de helft van de respondenten geeft tot slot aan dat de volgende maatregelen eerder dan nu aangekondigd versoepeld kunnen worden: sluiten van sport- en fitnessclubs tot 1 september, geen bezoek toegestaan aan verpleeghuizen.

Versoepelingen naar leeftijd en veiligheidsregio

Respondenten tussen de 18 en 29 jaar vinden het minder vaak goed dat er maatregelen per 11 mei versoepeld zijn. Respondenten van 55 jaar en ouder vinden dit juist vaker wel goed. Hetzelfde geldt in iets mindere mate voor de aangekondigde versoepelingen per 1 juni. De helft van de versoepelingen worden door respondenten tussen de 18 en 29 jaar minder vaak goed gevonden. Respondenten van 55 jaar en ouder wijken hier niet opvallend af van de andere leeftijdsgroepen. We zien hetzelfde beeld wanneer we vragen of men verwacht gebruik te gaan maken van de versoepelingen per 11 mei en 1 juni. Respondenten tussen de 18 en 29 jaar geven minder vaak op korte termijn gebruik te gaan maken van de versoepelingen op per 11 mei en 1 juni. Respondenten van 55 jaar en ouder verwachten vaker op korte termijn gebruik te maken van de versoepelingen per 11 mei; met name de kapper, schoonheidsspecialisten, pedicure etc. en bezoek aan paramedische beroepen. Respondenten tussen de 45-54 jaar verwachten juist vaker dat ze vanaf 1 juni een restaurant of café en bioscoop, concertzaal en theater bezoeken.

Respondenten uit veiligheidsregio Midden- en West-Brabant vinden het vaker goed dat kappers en schoonheidsspecialisten e.d. weer open zijn per 11 mei. Respondenten uit Brabant-Noord vinden het minder vaak goed dat je per 11 mei zonder klachten naar buiten mag, 1,5 meter afstand in acht nemend en drukte vermijdend. Diezelfde groep geeft wel vaker dan de andere regio's aan op korte termijn gebruik te gaan maken van de kapper, schoonheidsspecialist e.d. of dit al te gedaan te hebben.

Vertrouwen in aanpak crisis door instanties

We zien, sinds de 1^e meting, een dalende trend in het vertrouwen dat Brabanders hebben in alle vier genoemde instanties: rijksoverheid, gemeente, RIVM, de gezondheidszorg en RIVM. De groep mensen met 'veel vertrouwen' is overal kleiner geworden, de groep met 'redelijk wat' en 'weinig' vertrouwen is groter geworden.

Vertrouwen in aanpak naar leeftijd en veiligheidsregio

Het vertrouwen in de diverse instanties is lager bij respondenten van 30 tot en met 44 jaar. Er zijn geen verschillen in de mate van vertrouwen in de aanpak van de coronacrisis door diverse instanties tussen de verschillende veiligheidsregio's.

Zorgen door het coronavirus

We vroegen respondenten in hoeverre zij zich op dit moment zorgen maken over een aantal zaken die spelen vanwege het coronavirus. Net zoals bij de 1^e en 2^e meting maken de meeste mensen zich zorgen over de economische gevolgen van de crisis (45% veel zorgen). Ook maakt bijna 2 op de 5 mensen zich veel zorgen over andere mensen die zich niet aan de adviezen houden en over de duur van deze crisis. Dit is vergelijkbaar met de 2^e meting. De mogelijke komst van een tweede coronagolf baart 38% van de mensen veel zorgen, de helft maakt zich hier enige zorgen om. Zorgen over de zorg (de reguliere zorg in ziekenhuizen, zorg aan coronapatiënten in ziekenhuizen en overige zorg) zijn minder geworden ten opzichte van de tweede meting.

Zorgen door het coronavirus naar leeftijd en veiligheidsregio

Respondenten tussen de 18 en 39 jaar maken zich vaker zorgen over hun geestelijke/mentale gezondheid, hun financiële situatie en hun werksituatie.

Respondenten van 55 jaar en ouder maken zich juist vaker zorgen over de economische gevolgen, een kwetsbaar/eenzaam persoon in hun omgeving, om ouderen en kwetsbare mensen in het algemeen, overige zorg en hulp (zoals thuiszorg), de veiligheid in hun woonplaats, om andere mensen die zich niet aan de maatregelen en adviezen houden en de komst van een tweede coronagolf.

Respondenten uit veiligheidsregio Brabant-Noord geven wat vaker dan gemiddeld aan zich zorgen te maken over andere mensen die zich niet aan de maatregelen en adviezen houden. Respondenten uit Midden- en West-Brabant maken zich minder vaak zorgen over de voortgang van hun studie en het onderwijs van hun kind(eren). Respondenten uit Brabant-Zuidoost maken zich wat vaker zorgen over hun geestelijke gezondheid, de gevolgen voor de economie, kwetsbare/eenzame personen in hun buurt en oudere/kwetsbare personen in het algemeen dan gemiddeld.

Positieve gevolgen coronavirus

De coronacrisis heeft niet alleen negatieve gevolgen. We hebben gevraagd welke positieve gevolgen mensen ervaren in deze tijd. Net als bij de 1-meting en 2-meting ervaart een grote groep respondenten (66%) de schonere lucht als positief effect. Daarnaast worden minder files (48%) en meer geluiden van de natuur (47%) door veel respondenten als positief aangemerkt. Meer mensen dan bij de 2-meting ervaren de afgenomen geluidshinder van verkeer en transport als positief (33% bij de 2-meting ten opzichte van 37% bij de 3-meting).

Positieve gevolgen coronavirus naar leeftijd en veiligheidsregio

Respondenten van 55 jaar en ouder ervaren de schonere lucht, de initiatieven die zijn ontstaan, de verminderde geluidsoverlast van verkeer/vliegtuig/trein en de toename van geluiden uit de natuur vaker als positief dan andere leeftijdsgroepen. 18-29 jarigen ervaren de extra beweging in de buitenlucht vaker als positief.

Respondenten uit Brabant-Noord ervaren de tijd van bezinning, de extra tijd met hun kind(eren), de extra tijd voor klussen in huis/tuin en de hulp aan burens/familie/vrienden vaker als positief. Respondenten uit Brabant-Zuidoost ervaren de verminderde geluidsoverlast van (vlieg/trein)verkeer vaker als positief.

Informatievoorziening, communicatie en nieuws

Iets minder dan de helft van de respondenten vindt dat er voldoende informatie wordt verspreid. 69% vindt de verspreide informatie duidelijk. Deze beide groepen zijn kleiner geworden ten opzichte van de 2-meting. Over de hoeveelheid aan verspreide informatie en waarheid van nieuwsfeiten zijn respondenten, net als bij de 2-meting, verdeeld. Zo geeft 31% aan dat er teveel informatie wordt verspreid, 30% is het hiermee (helemaal) oneens. 28% vindt het lastig te onderscheiden welke nieuwsfeiten waar zijn en welke niet, 37% is het hiermee (helemaal) oneens.

Slechts een klein deel van de respondenten heeft een corona gerelateerde vraag gesteld aan een van de genoemde instanties. De meesten van hen konden goed terecht met hun

vraag. Bij een enkeling was sprake van onduidelijkheid over de opvolging van maatregelen of adviezen, was de reactie niet duidelijk of wist de instantie niet precies wat er met de hulpvraag moest gebeuren. Tot slot is ongeveer de helft van de Brabanders het nieuws en/of actualiteitenprogramma's niet meer of minder gaan volgen de laatste weken. Meer mensen geven bij de 3-meting aan het nieuws over corona minder te zijn gaan volgen dan ten tijde van de 2-meting (resp. 45% en 40%).

Informatievoorziening, communicatie en nieuws naar leeftijd en veiligheidsregio

Respondenten tussen de 30 en 44 jaar zijn over het algemeen het minst positief over de informatie die op dit moment over het coronavirus wordt verspreid. Zo kunnen zij minder vaak de juiste informatie vinden, zijn minder vaak van mening dat er voldoende informatie wordt verspreid en vinden zij het vaker lastig om te onderscheiden welke nieuwsfeiten waar zijn en welke niet. Veel respondenten in diezelfde leeftijdsgroep zijn de laatste weken het nieuws over corona minder gaan volgen.

Er zijn geen opvallende verschillen in waardering van de communicatie en informatievoorziening over het coronavirus en de coronacrisis tussen de verschillende veiligheidsregio's.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De provincie Noord-Brabant heeft het PON gevraagd een peiling uit te zetten onder Brabanders om de maatschappelijke effecten van het coronavirus in beeld te brengen. Naast de directe en de te verwachten economische effecten, wil de provincie weten hoe Brabanders de aanwezigheid van het virus en de maatregelen die daartegen worden genomen ervaren.

Het PON doet met deze monitor onderzoek naar hoe Brabanders de aanwezigheid van het virus, de maatregelen die daartegen genomen worden en de gevolgen daarvan ervaren. Om gevolgen over de tijd te kunnen peilen, herhalen we de meting meerdere keren. In deze rapportage vindt u de resultaten van de derde meting, waar mogelijk vergeleken met de resultaten van de tweede meting. Van de eerste en de tweede meting zijn eerder rapportages² gepubliceerd.

1.2 Onderzoeksverantwoording

Onderzoeksmethodiek

Het PON heeft een online vragenlijst uitgezet onder het Brabantpanel. Het Brabantpanel is een online panel van zo'n 1.500 Brabanders die enkele malen per jaar via e-mail uitgenodigd worden om deel te nemen aan een onderzoek. De thema's van deze onderzoeken zijn altijd van sociaal-maatschappelijke aard. Daarnaast is de vragenlijst uitgezet onder Brabantse leden van PanelClix. Dit laatste om de respons te verhogen zodat uitsplitsing naar Veiligheidsregio en leeftijdsgroepen mogelijk is. Dit omdat de verwachting is dat bijvoorbeeld leeftijd en arbeidsmarktpositie sterk van invloed zijn op bijvoorbeeld de wijze waarop mensen de aanwezigheid van het virus en de maatregelen daartegen ervaren.

De opzet en inhoud van de vragenlijst is afgestemd in nauwe samenwerking met de provincie Noord-Brabant en de Brabantse veiligheidsregio's. Tevens heeft afstemming plaatsgevonden met diverse gemeenten in Brabant die rond deze tijd ook via hun eigen panels van inwoners een soortgelijk onderzoek uitzetten. Een deel van de vragen is door gemeenten ook overgenomen in hun eigen onderzoeken, voor een deel hebben zij vragen toegevoegd over de lokale situatie.

² Du Long, K., L. Verhoeven en B. van Dalen (2020) *Monitor maatschappelijke effecten coronavirus. Resultaten meting 1*. Tilburg: Het PON.

Du Long, K., L. Verhoeven en B. van Dalen (2020) *Monitor maatschappelijke effecten coronavirus. Resultaten meting 2*. Tilburg: Het PON.

Veldwerkperiode

De derde meting vond plaats tussen 13 en 18 mei 2020. De eerste meting van 31 maart tot en met 5 april 2020, de tweede meting van 23 tot en met 28 april.

Respons

De vragenlijst van de derde meting is ingevuld door 2.087 Brabanders (eerste meting door 2.050 respondenten, de tweede meting door 2.019 respondenten). Voor het complete overzicht van het aantal respondenten naar achtergrondkenmerken zie bijlage C. Met een respons van 2.087 kunnen we betrouwbare uitspraken voor de provincie Noord-Brabant doen en een uitsplitsing maken naar de veiligheidsregio's³.

Weging naar achtergrondkenmerken

De resultaten van dit onderzoek zijn gewogen naar geslacht, leeftijd, opleidingsniveau en veiligheidsregio om de respons ten aanzien van deze kenmerken representatief te maken voor de provincie Noord-Brabant. Dit houdt in dat de antwoorden die gegeven worden door deelnemers uit een ondervertegenwoordigde groep iets zwaarder meetellen dan die uit een oververtegenwoordigde groep.

1.3 Leeswijzer

In deze rapportage vindt u de resultaten van de **derde meting** van de peiling rondom de maatschappelijke effecten van het coronavirus in Noord-Brabant. Waar mogelijk worden de resultaten met de eerste en de tweede meting vergeleken. De rapportage start met een samenvatting waarin de belangrijkste resultaten op hoofdlijnen worden beschreven. In hoofdstuk 2 tot en met 6 gaan we achtereenvolgens in op de perspectieven en ervaringen van Brabanders over de volgende thema's:

- Persoonlijke situatie
- Adviezen en maatregelen
- Zorgen door de coronacrisis
- Positieve gevolgen coronacrisis
- Informatievoorziening, communicatie en nieuws

De resultaten worden voor ieder hoofdstuk gepresenteerd in figuren en tabellen met een korte beschrijving. De gerapporteerde 'n' in de tabeltitel of in de figuur heeft betrekking op het aantal respondenten dat de vraag heeft ingevuld. Wanneer er zich significante verschillen voordoen tussen de resultaten van meting 3 met meting 2, wordt dit aangeduid met een asterix *.

³ Bij een betrouwbaarheidsinterval van 95% en 2.087 respondenten, ligt de maximale foutenmarge op 2,1%. Kijken we naar de afzonderlijke veiligheidsregio's dan geldt een maximale foutenmarge van 4,2% voor Noord, 3,1% voor Midden en West en 4,3% voor Zuidoost.

Door afrondingsverschillen kan het totaal in figuren en tabellen soms op 99% of 101% uitkomen.

Verskil met meting 1 en 2

Tijdens de persconferentie van maandag 6 mei kondigde premier Rutte aan dat er enkele maatregelen verlengd gaan worden en enkele versoepeld gaan worden. De vragenlijst van de derde meting is aangepast op de actualiteit, er zijn ook vragen gesteld over wat mensen vinden van de per 1 juni en per 1 juli aangekondigde versoepelingen.

Enkele vragen uit de eerste en/of tweede meting zijn komen te vervallen en zijn sommige vragen nieuw toegevoegd of aangepast ten opzichte van de eerste en/of tweede meting. Niet alle vragen zijn daarom vergelijkbaar met die van een eerdere meting.

Bijlagen

In de bijlagen vindt u de resultaten uitgesplitst naar diverse achtergrondkenmerken te weten: leeftijdsgroepen (bijlage A) en veiligheidsregio's (bijlage B). Getoetst⁴ is of de resultaten van deze groepen Brabanders significant afwijken van elkaar. Of een resultaat significant afwijkt is afhankelijk van de grootte van de groep respondenten (n) en de spreiding van de antwoorden. Significante verschillen worden aangeduid met **blauw** (positieve afwijking), dan wel **oranje** (negatieve afwijking). Indien het verschil in resultaat significant afwijkt, maar niet per se positief of negatief is te noemen, zijn de verschillen aangeduid met **grijs** (neutrale afwijking).

In bijlage C vindt u een overzicht van het aantal respondenten naar achtergrondkenmerken. In bijlage D vindt u de vragenlijst van de derde meting.

⁴ Om erachter te komen of een groep significant afwijkt ten opzichte van de andere groepen, maken we gebruik van een independent samples T-test of een Chi-kwadraat toets. Deze toetsen vergelijken het gemiddelde van de ene groep met het gemiddelde van de andere groep(en) en kijkt of het verschil statistisch significant is. Dat wil zeggen dat de gevonden afwijking niet te wijten is aan een toevallige samenstelling van de steekproef, maar dat deze afwijking ook daadwerkelijk zo in de populatie gevonden zal worden.

2 Persoonlijke situatie

Allereerst hebben we vragen voorgelegd over de persoonlijke situatie van mensen. Hoe voelen ze zich door de huidige situatie? Zijn hierdoor aangedaan? Voelen ze zich eenzaam? En hoe staat het met hun eigen gezondheid en die van hun naasten?

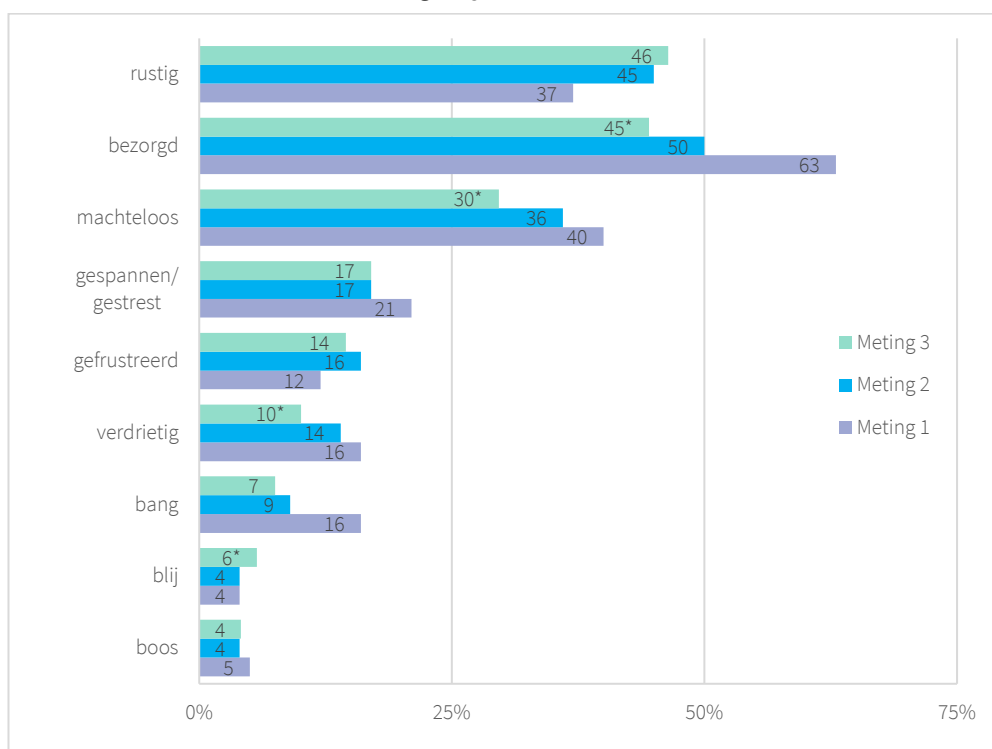
De resultaten op de vragen over de persoonlijke situatie leest u in dit hoofdstuk.

2.1 Hoe gaat het met jou en wat is jouw persoonlijke situatie?

De bezorgdheid van respondenten is ten opzichte van eerdere metingen verder afgenomen, van 50% bij de 2^e meting naar 45% bij de 3^e meting. Iets minder dan de helft (46%) geeft aan zich 'rustig' te voelen onder de huidige omstandigheden, net zoals bij de 2^e meting.

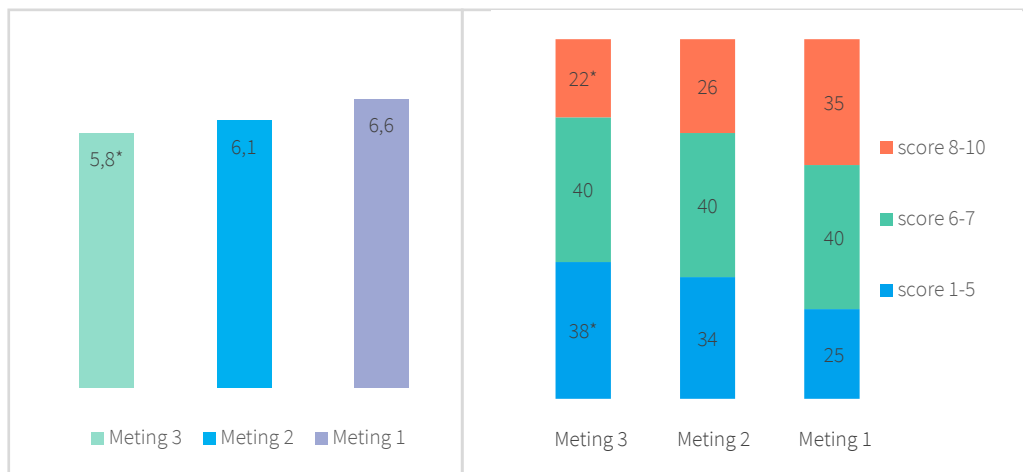
Ook het aandeel mensen dat zich machteloos voelt onder de huidige omstandigheden is verder gedaald van 36% bij de 2^e meting naar 30% bij de 3^e meting. Ook voelen minder mensen zich verdrietig, bij de 2^e meting gold dat voor 1 op de 8 mensen, bij de 3^e meting voor 1 op de 10 mensen.

Figuur 1 Vraag 1: Hoe voel je je door de huidige situatie?
Meerdere antwoorden mogelijk. %

Het aandeel mensen dat behoorlijk aangedaan is door de situatie (score 8 of hoger) is afgenomen ten opzichte van de tweede meting. Ook geven meer mensen (38%) aan zich (helemaal) niet tot een beetje aangedaan te voelen (score 1-5) dan bij de vorige meting (34%). De gemiddelde score is verbeterd van een 6,6 bij de eerste meting naar een 5,8 bij de derde meting (hoe hoger het cijfer hoe meer aangedaan mensen zijn).

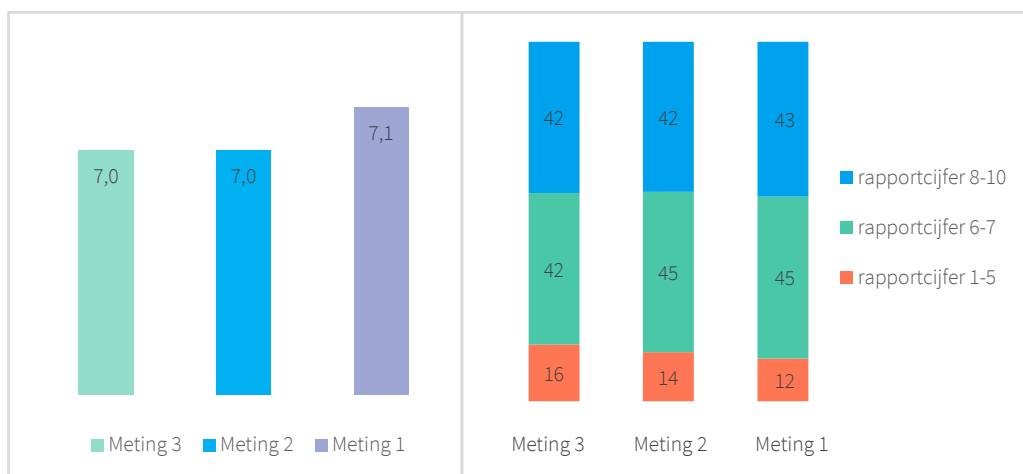
Figuur 2 Vraag 2: Hoe aangedaan ben je door de huidige situatie? Geef dit aan met een score van 1 (helemaal niet) tot en met 10 (heel erg). %

2.2 Tevredenheid leven en eenzaamheid

Hoe tevreden zijn Brabanders op dit moment met hun leven? Gemiddeld geven ze hiervoor een 7,0, gelijk aan de vorige metingen.

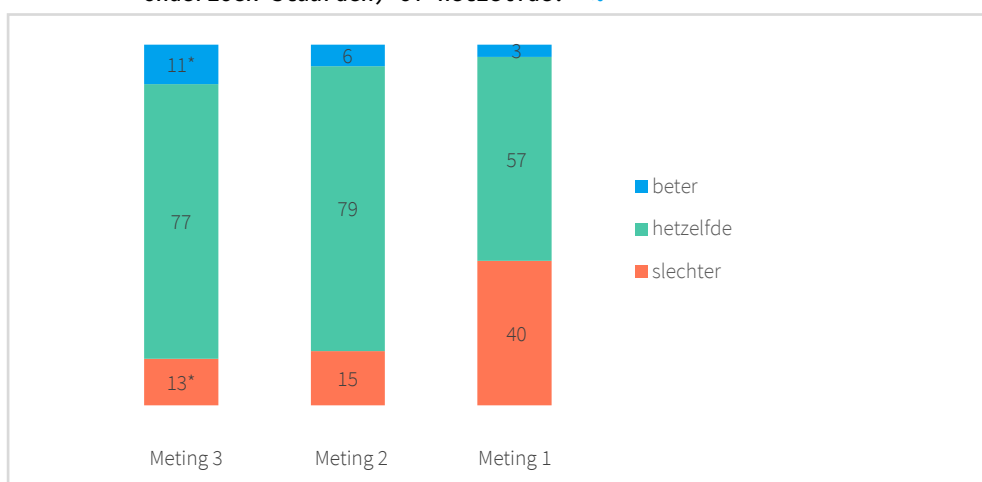
Figuur 3 Vraag 3: Hoe tevreden ben je momenteel over het geheel genomen met jouw leven? Geef dit aan met een rapportcijfer van 1 (helemaal niet) tot en met 10 (helemaal wel). %

We vroegen vervolgens of deze score verbeterd of verslechterd was ten opzichte van de vorige meting. In onderstaand figuur zien we dat de tevredenheid met het leven voor ruim drie kwart (77%) van de mensen hetzelfde is als 3 weken geleden.

De situatie lijkt voor Brabanders verbeterd: 11% geeft aan dat de score voor tevredenheid met het leven situatie beter is dan 3 weken geleden (vorige keer gold dat voor 6%) en ook de groep die minder tevreden is met het leven dan 3 weken geleden is kleiner worden (van 15% naar 13%).

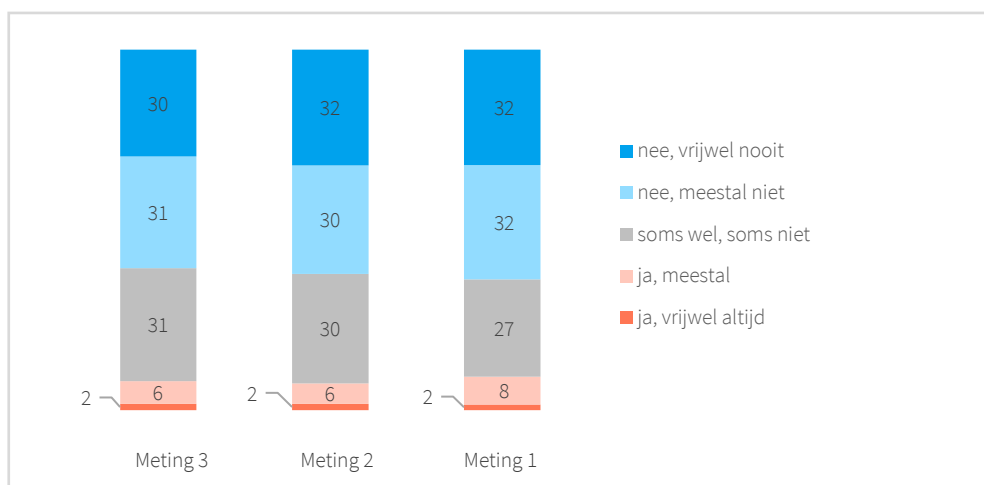
Figuur 4 Vraag 4: Is deze score (tevredenheid met het leven) beter of slechter voor jou dan 3 weken geleden (nadat we de uitnodiging voor het tweede onderzoek stuurden) of hetzelfde?* %

*Meting 1 = situatie voor en na 1^e coronabesmetting in Nederland | Meting 2 = periode van 2 weken na de 1-meting | Meting 3 = periode van 3 weken na de 2-meting

Hoe staat het met gevoelens van eenzaamheid? Hierin zien we geen verschillen ten opzichte van de eerdere metingen: 61% geeft aan zich nooit of meestal niet eenzaam te voelen. 31% voelt zich soms eenzaam en 8% voelt zich meestal of altijd eenzaam.

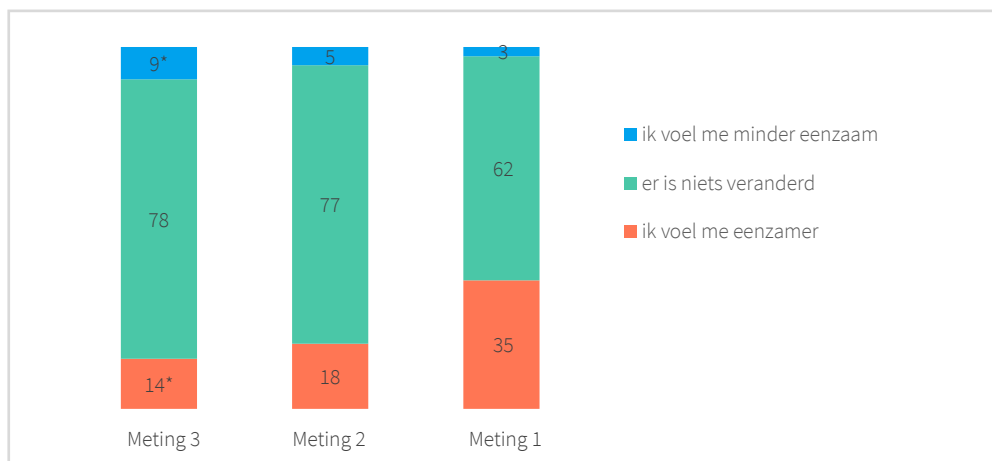
Figuur 5 Vraag 5: Voel je je wel eens eenzaam of alleen? Zo ja, hoe vaak? % *

Ook hierbij vroegen we of de situatie sinds de vorige meting is veranderd of gelijk gebleven. Uit figuur 6 blijkt dat voor ruim driekwart (78%) de situatie onveranderd is gebleven ten opzichte van 3 weken geleden.

Verder is de groep die zich minder eenzaam voelt dan bij een meting ervoor groter geworden (van 3% bij de 1^e meting naar 9% bij de 3^e meting) en de groep die zich eenzamer voelt dan bij een vorige meting kleiner geworden (van 35% bij de 1^e meting naar 14% bij de 3^e meting).

Figuur 6 Vraag 6: Voel je je meer of minder eenzaam dan 2 weken geleden (nadat we de uitnodiging van het eerste onderzoek stuurden) of hetzelfde? - %

*Meting 1 = situatie voor en na 1^e coronabesmetting in Nederland | Meting 2 = periode van 2 weken na de 1-meting | Meting 3 = periode van 3 weken na de 2-meting

We hebben in de vragenlijst ook enkele vragen opgenomen over de sociale veerkracht van mensen afkomstig uit de Monitor Sociale Veerkracht van het PON. Stellingen waarmee we de mate van zelfredzaamheid en samenredzaamheid van mensen kunnen bepalen. Indien de resultaten zich daarvoor lenen, nemen we deze op in de rapportage van de vervolgmeting van dit onderzoek.

2.3 Ervaringen met het coronavirus

In hoeverre hebben de panelleden zelf te maken met klachten die mogelijk wijzen op een coronabesmetting of heeft iemand in hun huishouden hier last van? En kennen zij mensen buiten het eigen huishouden die besmet zijn (geweest) met het coronavirus?

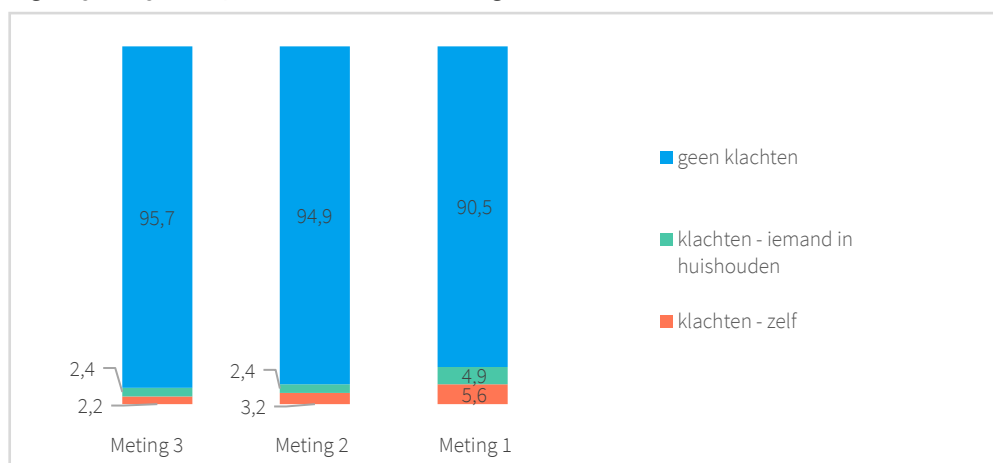
We merken hierbij op dat de reacties op deze vragen niet overeenkomen met de daadwerkelijke cijfers die het RIVM dagelijks publiceert. De resultaten moeten dan ook niet doorgerekend worden op Brabants niveau, maar geven een indicatie van het aantal panelleden dat in eigen huishouden of in de vrienden- of familiekring met klachten of besmettingen te maken heeft.

Het aandeel mensen met klachten (respondent zelf of iemand in het huishouden) is afgenomen ten opzichte van de eerste meting: nu geeft 2,2% aan zelf klachten te ondervinden die kunnen wijzen op coronabesmetting (koorts, benauwdheid of hoesten) (3,2% bij 2^e meting en 5,6% bij 1^e meting) en bij 2,4% heeft (ook) iemand in het huishouden klachten, mogelijk wijzend op een coronabesmetting (ook 2,4% bij 2^e meting en 4,9% bij 1^e meting). Het aantal mensen zonder klachten is toegenomen van 90,5% (1^e meting) naar 95,7% (figuur 7).

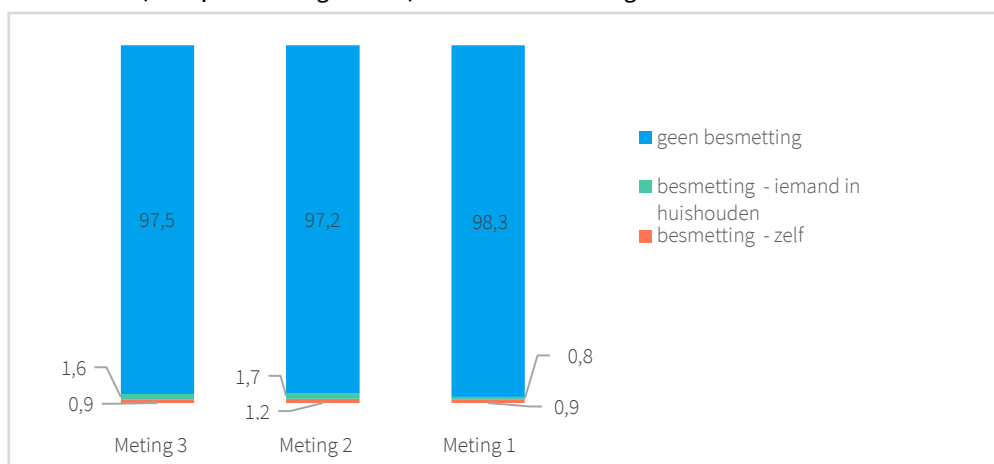
Het aandeel zelf besmette respondenten is iets kleiner geworden (van 1,2% naar 0,9%), en 1,6% heeft te maken met een besmet persoon in het huishouden (zelfde als bij 2^e meting).

4 op de 10 mensen kent iemand in de familie-, burens- of vriendenkring die besmet is met het virus. Net als bij de 2^e meting kent 15% iemand die overleden is aan de gevolgen van het coronavirus.

Figuur 7 Vraag 8a: Heeft uzelf of iemand in uw huishouden klachten die mogelijk wijzen op een coronabesmetting - %

Figuur 8 Vraag 8b: Heeft uzelf of iemand in uw huishouden een vastgestelde (dus positief geteste) coronabesmetting? - %

3 Adviezen en maatregelen

Vervolgens hebben we vragen gesteld over de verschillende adviezen die door het RIVM gegeven worden en maatregelen die door het kabinet in de afgelopen weken zijn genomen.

- **Het veldwerk van de 1e meting** is gestart kort na de persconferentie op dinsdag 31 maart toen Minister-president Rutte aankondigde dat de adviezen en maatregelen gelden tot en met 28 april.
- **Het veldwerk van de 2e meting** heeft kort na de persconferentie van 21 april plaatsgevonden, het moment waarop aangekondigd werd dat enkele maatregelen versoepeld gaan worden en het merendeel verlengd wordt tot 20 mei of 1 september.
- **Het veldwerk van de 3e meting** vond een week na de persconferentie van 6 mei plaats, de persconferentie waarbij Minister-president Rutte het spoorboekje aankondigde en aangaf dat er mogelijk ook per 1 juni en 1 juli maatregelen versoepeld gaan worden.

3.1 Opvolging adviezen en maatregelen

We legden de respondenten, net als bij de eerdere twee metingen, een aantal adviezen en maatregelen voor en vroegen in hoeverre mensen de verschillende adviezen ook daadwerkelijk opvolgen. In onderstaande tabel hebben we de cijfers van de eerste meting (T1) naast die van de tweede meting (T2) en de derde meting (T3) gezet voor de categorieën 'altijd' en 'meestal wel'. Respondenten konden ook nog 'meestal niet' en 'nooit' invullen.

Afhankelijk van het advies geeft zo'n 3 tot 16% aan de adviezen meestal niet of nooit op te volgen. Dit geldt voor 16% voor zoveel mogelijk thuiswerken (let op: voor sommige mensen is dit niet mogelijk) en 12% geeft aan meestal niet of nooit 'zoveel mogelijk thuis te blijven'.

We zagen bij de 2e meting al een daling van het aantal mensen dat zich altijd aan de adviezen houdt. Deze trend heeft zich doorgezet want ook bij de 3e meting zien we bij vrijwel alle adviezen een daling van het aantal mensen dat het advies 'altijd' opvolgt.

Tabel 1 Vraag 11: In hoeverre heb je sinds de eerste coronabesmetting (meting 1)/ in de afgelopen 2 weken (meting 2)/ in de afgelopen 3 weken (meting 3) de adviezen opgevolgd? - % altijd en meestal wel

Noord-Brabant	Altijd			Meestal wel			Meestal niet / nooit		
	T3	T2	T1	T3	T2	T1	T3	T2	T1
Geen handen schudden	85	86	94	9*	7	4	6	7	2
Gezelschappen en openbaar vervoer mijden	79*	86	90	18*	12	9	3	2	1
Thuisblijven als 1 van de huisgenoten koorts heeft	71*	77	85	23*	16	12	7	7	3
Alleen huisarts bellen bij ernstige klachten en verergering klachten	71*	77	88	23*	19	10	6	4	1
Bezoek aan kwetsbare personen Vermijden (70+ / slechte weerstand)	64*	75	87	31*	21	12	5*	3	1
Thuisblijven bij klachten (neusverkoudheid, hoesten, keelpijn of koorts)	70	71	82	24	22	16	6	6	2
Max. 3 personen bezoek en ook dan afstand houden	55*	68	84	39*	27	14	6*	4	2
Zoveel mogelijk thuiswerken of werktijden spreiden	58*	67	81	25*	19	12	16*	14	7
Letten op hygiëne (handen wassen, hoesten/niezen in elleboog)	44*	49	61	53*	47	37	3	3	2
1,5 meter afstand van elkaar houden	39*	49	66	56*	48	33	4*	3	2
Sociaal contact mijden	34*	46	73	55*	46	25	10*	8	2
Zoveel mogelijk thuis blijven (ook zonder klachten)	34*	43	64	54*	46	32	12	11	4

Aan de mensen die aangegeven hebben de adviezen meestal niet of nooit op te volgen, hebben we gevraagd naar de reden hiervan.

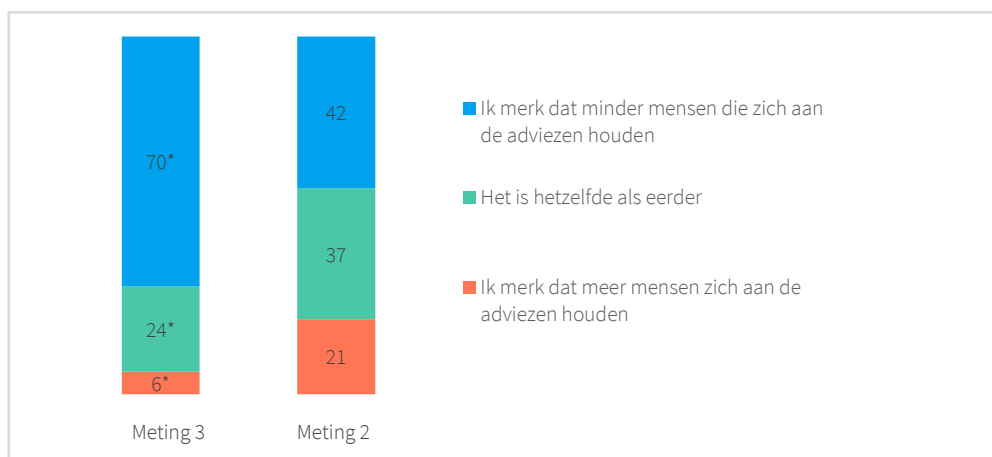
16% geeft aan meestal niet of nooit 'zoveel mogelijk thuis te kunnen werken'. Reden hiervoor: thuiswerken is niet mogelijk of ze werken buiten of in een vitaal beroep. Het zoveel mogelijk thuisblijven, ook zonder klachten, wordt door 12% meestal niet of nooit gedaan. Een aantal geeft aan dat ze genoodzaakt zijn de deur uit te gaan vanwege werk of boodschappen. Sommige willen er op uit, een frisse neus te halen of even langs familie of vrienden.

Bij het niet opvolgen van het advies om sociaal contact te mijden (10%), geeft een aantal aan dat ze vinden dat sociaal contact wel moet kunnen, zeker met inachtneming van de 1,5 meter afstand. Ook behoefte aan sociaal contact om eenzaamheid tegen te gaan wordt als reden genoemd het advies niet altijd of nooit op te volgen.

In de vragenlijst van de tweede en de derde meting zijn enkele vragen vanwege de actualiteit toegevoegd. Zo hebben we gevraagd of mensen het idee hebben dat anderen zich de laatste weken meer of juist minder aan de maatregelen en adviezen houden.

We zien hierin grote verschillen met de 2^e meting: gaf de vorige keer nog 42% aan dat ze merken dat mensen zich minder aan de adviezen houden dan voorheen, bij de 3^e meting is die groep toegenomen naar 70%. Andersom geldt ook dat de groep die merkt dat mensen zich juist meer aan de adviezen houden, kleiner is geworden: van 21% bij de 2^e meting naar 6% bij de 3^e meting.

Figuur 9 Vraag 13: Heb je het idee dat andere mensen zich in de afgelopen 2 weken (meting 2)/ afgelopen 3 weken (meting 3) meer of minder aan de adviezen zijn gaan houden? Of is daarin niets veranderd?* - %

* Vraag alleen opgenomen in vragenlijst 2-meting en 3-meting

3.2 Versoepeling van de maatregelen en adviezen

Versoepelingen vanaf maandag 11 mei

Tijdens de persconferentie van afgelopen woensdag 6 mei is aangekondigd dat per maandag 11 mei een aantal maatregelen of adviezen versoepeld gaat worden. We hebben mensen gevraagd wat zij daarvan vinden. De uitnodiging van deze meting is verzonden op 13 mei, enkele dagen na versoepeling van deze maatregelen.

Uit tabel 2 blijkt dat de meerderheid (variërend van 63% tot 83%) het goed vindt dat deze maatregelen versoepeld zijn. 15% tot 30% twijfelt over de vraag of versoepeling wel verstandig is en 3 tot 7% vindt versoepeling geen goede zaak.

Tabel 2 Vraag 14: In hoeverre vind je het goed of niet goed dat deze maatregelen versoepeld worden?* - %

	Goed	Twijfel	Niet goed
Het uitoefenen van de meeste contactberoepen is weer mogelijk. Het gaat o.a. om kappers, schoonheidsspecialisten, fysiotherapeuten en rij-instructeurs. Er wordt gewerkt op afspraak.	63	31	6
Bibliotheken openen hun deuren weer voor publiek en nemen maatregelen zodat bezoekers 1,5 meter afstand tot elkaar kunnen houden.	73	20	7
Buiten sporten in groepen is voor alle leeftijden toegestaan, als er 1,5 meter afstand tot elkaar kan worden gehouden. Geen wedstrijden, geen gezamenlijke kleedkamers of douches.	73	20	7
Als je geen klachten hebt, mag je naar buiten, maar houd 1,5 meter afstand en vermijd drukte.	83	14	3

* Vraag alleen opgenomen in vragenlijst 3-meting

Aangekondigde versoepelingen vanaf 1 juni

Ook zijn tijdens de persconferentie van afgelopen woensdag 6 mei een aantal versoepelingen aangekondigd per 1 juni en 1 juli, mits het virus onder controle blijft. We stelden de panelleden hier ook enkele vragen over.

Als we kijken naar de aangekondigde versoepelingen per 1 juni dan zien we dat 49% tot 62% het goed vindt dat deze maatregelen versoepeld gaan worden, ongeveer een derde heeft hierover zijn of haar twijfels. 6% tot 12% vindt de voorgestelde versoepelingen per 1 juni geen goed plan.

Tabel 3 Vraag 16: In hoeverre vind je het goed of niet goed dat deze maatregelen/adviezen per 1 juni (waarschijnlijk) versoepeld gaan worden?* - %

	Goed	Twijfel	Niet goed
Het voortgezet onderwijs gaat weer open.	62	32	6
Terrassen met zitplaatsen waarbij 1,5 meter afstand tot elkaar wordt gehouden.	54	35	12
Restaurants en cafés mogen open, onder voorwaarden (max. 30 personen en 1,5 meter afstand, bezoekers reserveren en gesprek tussen ondernemer en klant over inschatting risico's).	50	38	12
Bioscopen en culturele instellingen (zoals concertzalen en theaters), mogen open, onder voorwaarden (max. 30 personen en 1,5 meter afstand, bezoekers reserveren en gesprek tussen ondernemer en klant over inschatting risico's).	49	38	12
Musea en monumenten mogen open als bezoekers kaartjes vooraf kopen, zodat er gestuurd kan worden op de 1,5 meter afstand.	62	29	10
In het openbaar vervoer is iedereen per 1 juni verplicht een niet-medisch mondkapje te dragen.	51	39	10

* Vraag alleen opgenomen in vragenlijst 3-meting

Aangekondigde versoepelingen vanaf 1 juli

Ook legden we de per 1 juli aangekondigde versoepelingen aan de panelleden voor. De meningen hierover zijn meer verdeeld dan bij de aangekondigde versoepelingen van 1 juni. 42% vindt het goed dat campings en vakantieparken de toiletgebouwen weer kunnen openen zodat ze toegankelijk zijn voor een groter publiek, een even grote groep twijfelt hierover en 15% vindt het geen goed idee dat deze maatregel mogelijk versoepeld gaat worden.

Over uitbreiding van het aantal bezoekers in bioscopen, restaurants en cafés en culturele instellingen naar 100 per 1 juli heeft de grootste groep (45%) twijfels. 41% vindt het goed dat deze maatregel mogelijk versoepeld gaat worden en 15% vindt van niet.

Tabel 4 Vraag 18: In hoeverre vind je het goed of niet goed dat deze maatregelen/adviezen per 1 juli (waarschijnlijk) versoepeld gaan worden?* - %

	Goed	Twijfel	Niet goed
De gemeenschappelijke wc's en douches op de campings en vakantieparken gaan weer open.	42	43	15
Het maximum aantal bezoekers kan worden uitgebreid naar 100 personen voor bioscopen, restaurants en cafés en culturele instellingen. Dit geldt dan ook voor georganiseerde samenkomsten, zoals kerkdiensten, bruiloften en uitvaarten.	41	45	15

* Vraag alleen opgenomen in vragenlijst 3-meting

Waarom vind je het niet goed dat adviezen of maatregelen versoepeld worden?

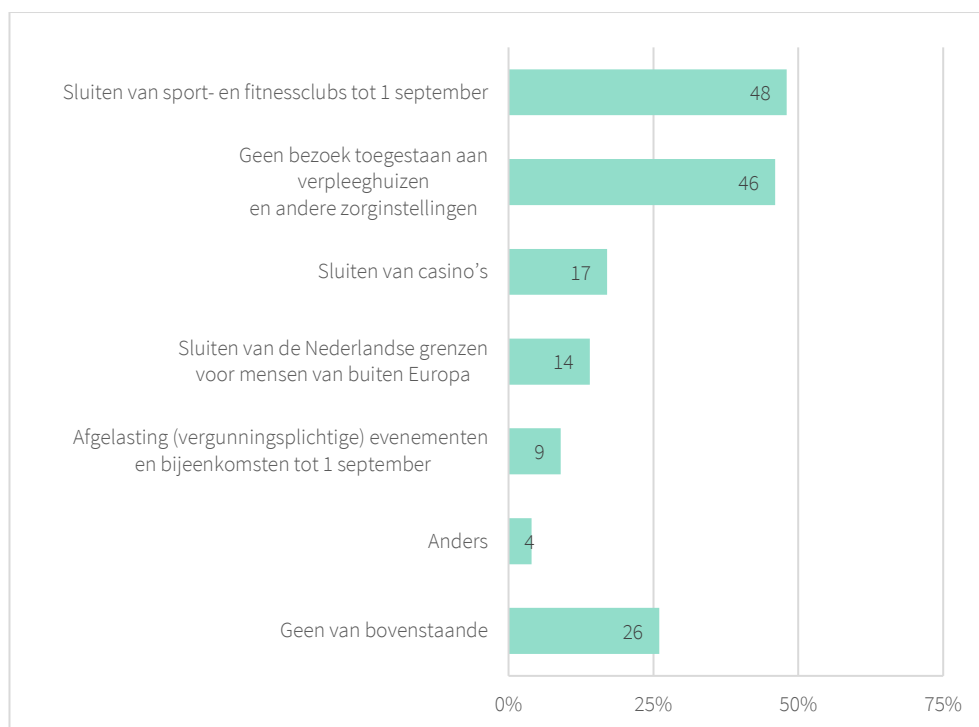
Mensen die het niet goed vinden dat maatregelen versoepeld worden, konden een toelichting op hun antwoord geven. Zowel bij de versoepelingen van 11 mei en de aangekondigde versoepelingen van 1 juni en 1 juli zien we soortgelijke antwoorden. Veelgenoemde antwoorden gaan over de angst voor een nieuwe golf van besmettingen. Mensen zien ook dat anderen zich steeds minder aan de regels houden, versoepeling van de adviezen of maatregelen gaat dit volgens hen alleen maar in de hand werken. Bovendien is door versoepeling de 1,5 meter afstand lastig te houden doordat er meer mensen op meer plekken zullen zijn. Een aantal geeft aan dat het beter is om eerst op een vaccin te wachten of te wachten tot er meer kennis is over het virus, voordat maatregelen versoepeld moeten worden.

Andere maatregelen versoepelen

Vervolgens hebben we gevraagd welke andere maatregelen al eerder versoepeld hadden kunnen worden dan nu aangekondigd (zie figuur 10).

26% vindt dat geen van de genoemde maatregelen eerder versoepeld kunnen worden. De grootste groep (48%) ziet graag dat sportscholen en fitnessclubs eerder open gaan dan 1 september. En 46% zou graag willen dat bezoek aan verpleeghuizen en andere zorginstellingen waar bezoek nu niet mogelijk is, weer mogelijk is.

Figuur 10 Vraag 20: Welke maatregelen kunnen volgens jou al eerder dan nu aangekondigd versoepeld worden?* - %

* Vraag niet vergelijkbaar met 2-meting vanwege andere vraagstelling

Gebruik maken van de versoepelingen

Vanaf 11 mei is het onder andere weer mogelijk om naar de kapper, schoonheidsspecialist of pedicure te gaan. Ook zijn de (para)medische beroepen weer aan het werk, bibliotheken weer open en is het mogelijk om, onder bepaalde voorwaarden, weer buiten te sporten.

We hebben gevraagd of mensen gebruik gaan maken van deze versoepelingen of misschien eerst nog even afwachten. Uit tabel 5 blijkt dat bijna de helft van de respondenten op korte termijn weer naar kapper, schoonheidsspecialist of pedicure gaat, of daar al naartoe is gegaan sinds 11 mei. Een kwart geeft aan daar nog even mee te wachten.

Een kwart is van plan op korte termijn weer naar een fysio, diëtist of masseur te gaan of heeft dit al gedaan sinds 11 mei. 39% gaat op korte termijn weer buiten sporten, of heeft dat al gedaan.

Tabel 5 Vraag 21: Verwacht je dat je gebruik gaat maken van de versoepelingen die gelden vanaf 11 mei?* - %

	Ja, heb ik al gedaan of ga ik op korte termijn doen	Ja, maar ik wacht nog even af	Ik weet het nog niet	Nee
Bezoek aan kapper, schoonheidsspecialisten, pedicure etc.	45	26	9	20
Bezoek aan (para)medische beroepen zoals fysiotherapeut, diëtist, masseur etc.	25	19	16	40
Bezoek aan bibliotheek	13	15	15	57
Buiten sporten	39	15	15	31

Over de per 1 juni aangekondigde versoepelingen is de meerderheid afwachtend: ruim een kwart verwacht nog even te wachten met bezoeken van terras of restaurant, 23% weet nog niet wat ze zullen doen, 22% gaat zodra het weer kan naar terras, restaurant of café.

1 op de 5 mensen wacht nog even met het weer naar bioscoop, concertzaal of theater gaan, een kwart weet nog niet wat ze gaan doen en 1 op de 10 mensen gaat wel zodra dit weer kan. Dit beeld zien we ook bij bezoek aan musea en monumenten.

Het merendeel (58%) geeft aan per 1 juni (nog) niet te gaan reizen met het openbaar vervoer (waarbij het dragen van een niet-medisch mondkapje verplicht is). Een deel van deze groep reist waarschijnlijk nooit met het openbaar vervoer, we hebben dat niet apart bevraagd.

Tabel 6 Vraag 22: Verwacht je dat je gebruik gaat maken van de (mogelijke) versoepelingen die aangekondigd zijn vanaf 1 juni?* - %

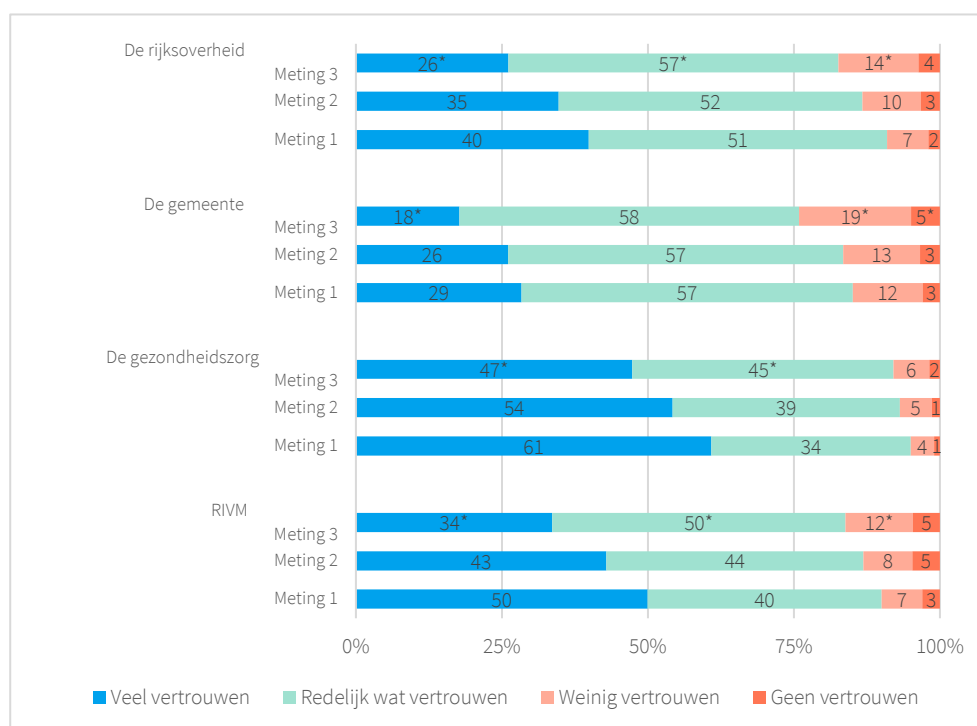
	Ja, ga ik doen zodra het kan	Ja, maar ik wacht eerst nog even af	Ik weet het nog niet	Nee
Bezoek terras	22	28	23	27
Bezoek restaurant en café	21	27	23	30
Bezoek bioscoop, concertzaal, theater	11	19	26	44
Bezoek museum en monumenten	10	15	25	50
Reizen met het openbaar vervoer, met een verplicht niet-medisch mondkapje	9	13	19	58

3.3 Vertrouwen in aanpak crisis door instanties

Hoeveel vertrouwen hebben Brabanders in de aanpak van de coronacrisis door verschillende instanties?

We zien, sinds de 1^e meting, een dalende trend in het vertrouwen dat Brabanders hebben in alle vier genoemde instanties: rijksoverheid, gemeente, RIVM, de gezondheidszorg en RIVM. De groep mensen met 'veel vertrouwen' is overal kleiner geworden, de groep met 'redelijk wat' en 'weinig' vertrouwen is groter geworden.

Figuur 11 Vraag 23: Hoeveel vertrouwen heb je op dit moment in de aanpak van de coronacrisis door...? - %

4 Zorgen door de coronacrisis

In hoeverre maken inwoners van Brabant zich zorgen door de coronacrisis? En waarover zijn zij het meest (of minst) bezorgd?

Net zoals bij de 1^e en de 2^e meting zien we dat de meeste mensen zich zorgen maken over de economische gevolgen van de crisis (45% veel zorgen). Ook maakt bijna 2 op de 5 mensen zich veel zorgen over andere mensen die zich niet aan de adviezen houden en over de duur van deze crisis. Dit is vergelijkbaar met de 2^e meting. Zorgen over de zorg (de reguliere zorg in ziekenhuizen, zorg aan coronapatiënten in ziekenhuizen en overige zorg) zijn minder geworden: minder mensen maken zich hier ten tijde van de 3^e meting veel zorgen over dan bij de 2^e meting.

De mogelijke komst van een tweede coronagolf baart 38% van de mensen veel zorgen, de helft maakt zich hier enige zorgen om.

Ook maken iets meer mensen dan de vorige keer zich zorgen over de eigen geestelijke gezondheid en over de veiligheid in hun woonplaats.

Tabel 7 Vraag 24: In hoeverre maak je je op dit moment zorgen over... - % gesorteerd op veel zorgen

Noord-Brabant	Veel zorgen			Enige zorgen			Geen zorgen		
	T3	T2	T1	T3	T2	T1	T3	T2	T1
De gevolgen van de crisis voor de economie	45	46	46	45	44	44	10	10	11
Andere mensen die zich niet aan de maatregelen en adviezen houden**	39	37	-	47	49	-	14	14	-
Hoe lang deze situatie nog gaat duren, de duur van deze crisis**	38	41	-	51*	47	-	10	12	-
De komst van een tweede coronagolf***	38	-	-	50	-	-	12	-	-
Ouderen en kwetsbare mensen in het algemeen	31	32	35	60	58	56	9	10	10
Een gezin waarvan ik weet dat er thuis spanningen zijn	25	21	28	43	42	42	32*	37	30
Een kwetsbaar / eenzaam persoon in mijn omgeving	21	19	24	58	59	59	20	22	17
De voortgang van mijn studie	18	14	21	32*	26	24	50*	60	55
Overige zorg en hulp (zoals thuiszorg)	15*	20	23	54	54	54	31*	26	23
Het onderwijs van uw kind(eren)	15	12	16	46	46	46	39	42	38
De lichamelijke gezondheid van familie of vrienden	12	11	17	52	55	58	36	34	25
Reguliere zorg en hulp in ziekenhuizen**	11*	16	-	51	53	-	38*	31	-
Mijn werksituatie	11	11	12	27	28	31	62	61	57
Zorg en hulp aan corona-patiënten in ziekenhuizen**	10*	15	-	43	44	-	47*	41	-
Mijn financiële situatie	10	10	11	26	24	26	63*	66	63
Mijn lichamelijke gezondheid of die van gezinsleden	10	9	12	44	41	48	46*	49	39
Mijn geestelijke gezondheid	10*	6	9	25	25	26	65*	69	65
De veiligheid in mijn woonplaats	8*	6	6	31	31	36	61	63	57
Voldoende voorraad in de supermarkten	3	4	5	12*	14	24	86*	82	71

** Item alleen opgenomen in vragenlijst 2-meting en 3-meting

*** Item alleen opgenomen in vragenlijst 3-meting

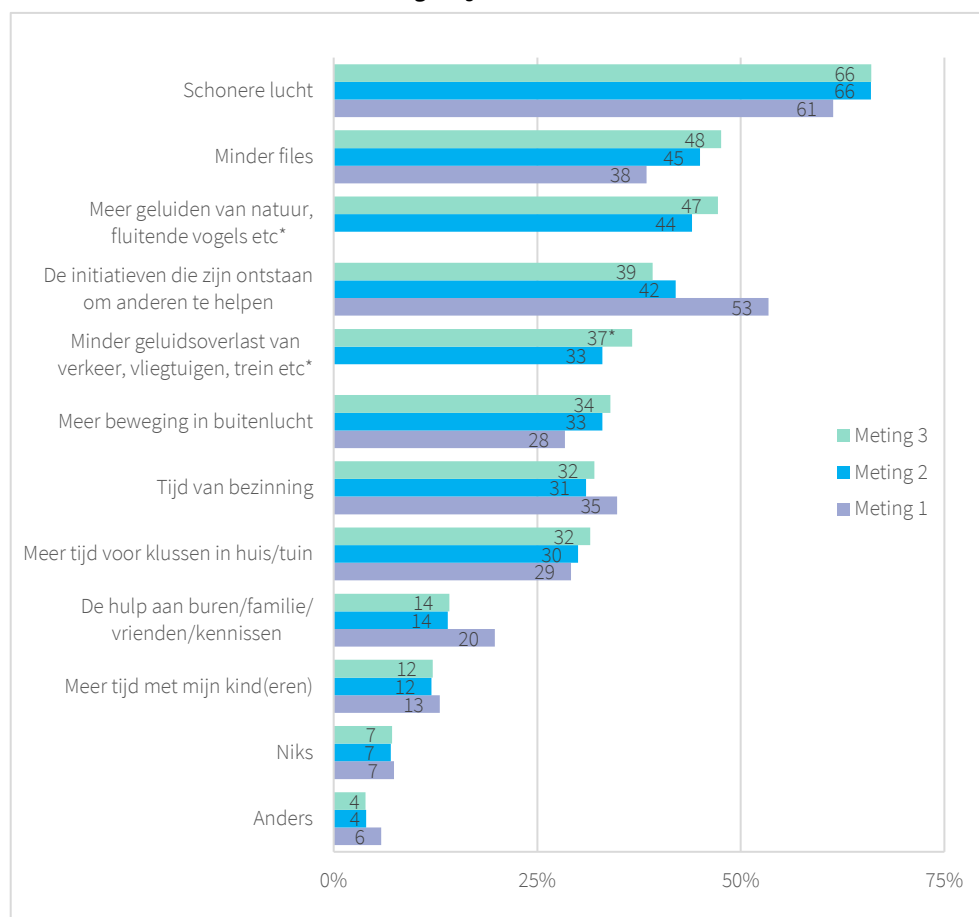
5 Positieve gevolgen coronacrisis

De coronacrisis heeft niet alleen negatieve gevolgen. We hebben gevraagd welke positieve gevolgen mensen ervaren in deze tijd.

Net als bij de 1^e en 2^e meting ervaart de grootste groep (66%) de schonere lucht als positief effect van de coronacrisis. De afgenomen filedruk komt op de tweede plaats van meest positieve gevolgen: 48%.

Aan de antwoordcategorieën in de vragenlijst van de tweede en derde meting zijn twee opties toegevoegd: 'minder geluidsoverlast van verkeer, vliegtuigen, trein et cetera' en 'meer geluiden van natuur, fluitende vogels et cetera'. De toename van geluiden uit de natuur wordt door een grote groep als positief ervaren (47%). Meer mensen dan bij de 2^e meting ervaren de afgenomen geluidshinder van verkeer en transport als positief (33% bij de 2^e meting ten opzichte van 37% bij de 3^e meting).

Figuur 12 Vraag 25: Wat ervaar je als positief in deze tijd?
Meerdere antwoorden mogelijk. - %

* Vraag alleen opgenomen in vragenlijst 2-meting en 3-meting

6 Informatievoorziening, communicatie en nieuws

Kunnen mensen in deze periode met hun hulpvragen terecht bij instanties? En wat vinden ze over het algemeen van de informatievoorziening rondom deze crisis? Volgen ze het nieuws over corona nu meer of juist minder?

6.1 Informatie en communicatie

We hebben gevraagd of men goed met hun vragen (telefonisch of online) terecht kunnen bij verschillende instanties.

Een kleine groep respondenten (zie tabel 8) heeft onlangs een corona gerelateerde vraag gesteld aan één van de genoemde organisaties.

Tabel 8 Vraag 26: Heb je in de afgelopen 3 weken een vraag omtrent corona gesteld aan een van onderstaande organisaties? - %

	Ja	Nee
Huisarts	8	92
Ziekenhuis	5	95
Gemeente	3	97
School	8	92
Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)	1	99
GGD	2	98
GGZ / psycholoog	3	97
Andere organisatie	3	97

Omdat slechts een klein deel van de respondenten een vraag heeft voorgelegd aan één van de genoemde instanties, zijn de resultaten hiervan indicatief. De meeste mensen geven aan goed terecht te kunnen met hun vraag. Zij die dat niet konden geven aan dat er sprake was van onduidelijkheid over de opvolging van maatregelen of adviezen, de reactie was niet duidelijk of de organisatie wist niet wat er precies met de hulpvraag moest gebeuren.

Tabel 9 Vraag 27: Indien je een vraag hebt gesteld aan een van de volgende organisaties; kon je met jouw vragen goed terecht (telefonisch of online) bij hen?* - % - INDICATIEVE RESULTATEN VANWEGE LAAG AANTAL RESPONDENTEN (n)

	n	Ja	Nee
Huisarts	158	93	7
Ziekenhuis	96	94	6
Gemeente	51	77	23
School	114	80	20
Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)	17	50	50
GGD	44	72	28
GGZ / psycholoog	43	82	18
Andere organisatie	57	75	25

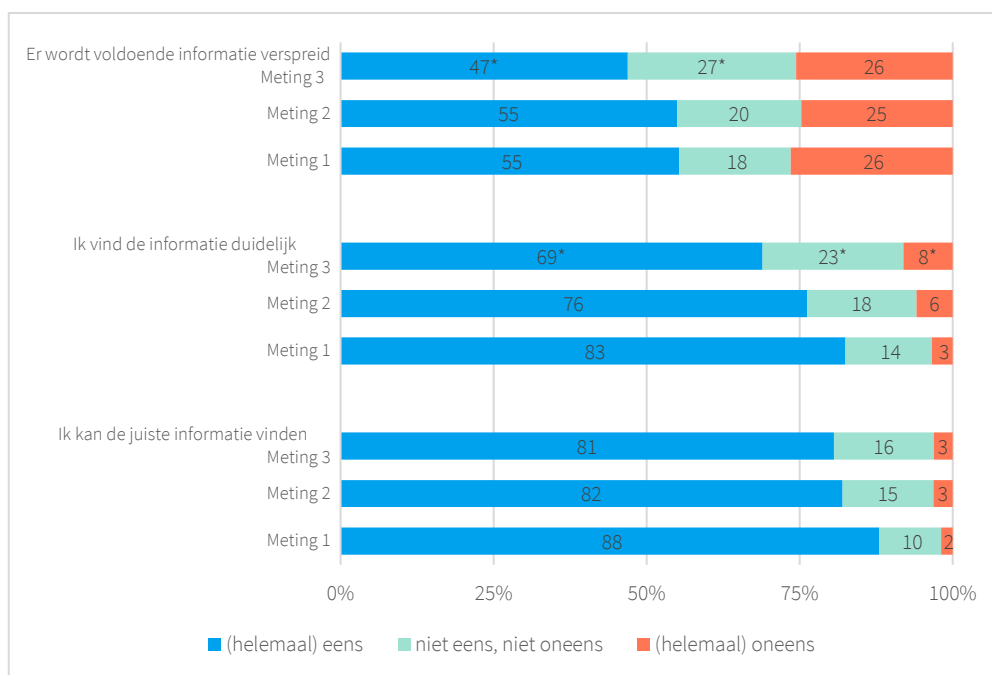
*Vraag alleen gesteld aan mensen die bij vraag 26 'Ja' hebben ingevuld.

6.2 Mening over informatievoorziening

Wat vinden Brabanders van de informatie die op dit moment over het coronavirus en de coronacrisis wordt verspreid?

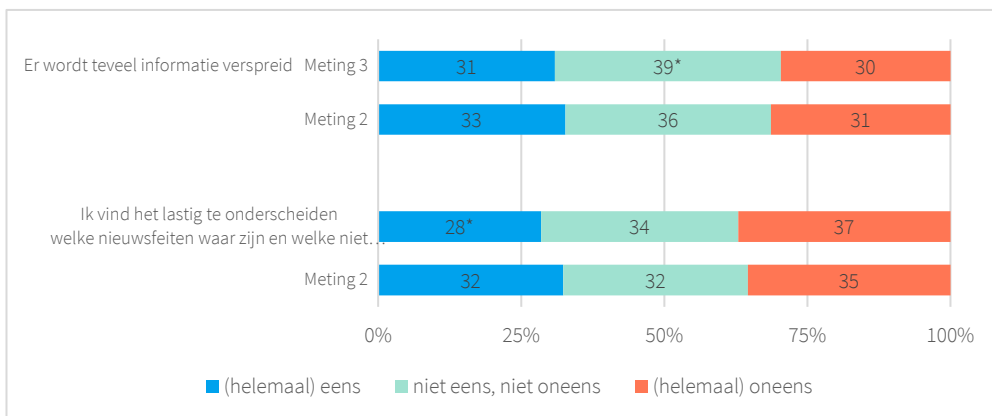
Zowel de groep die vindt dat er voldoende informatie verspreid wordt als de groep die vindt dat de verspreide informatie duidelijk is, is kleiner geworden ten opzichte van de 2^e meting. De groep mensen die hierover neutraal is, is groter geworden. De groep die vindt dat de verspreide informatie onduidelijk is, is ook iets toegenomen.

Figuur 13 Vraag 29a: Wat vind je in het algemeen van de informatie die op dit moment over het coronavirus en de coronacrisis verspreid wordt? - %

In de tweede en derde meting hebben we gevraagd of mensen vinden dat er teveel informatie verspreid wordt en of ze het lastig vinden te bepalen welke nieuwsfeiten waar zijn en welke niet waar. Over beide stellingen lopen de meningen, net zoals bij de 2^e meting, sterk uiteen.

Figuur 14 Vraag 29b Wat vind je in het algemeen van de informatie die op dit moment over het coronavirus en de coronacrisis verspreid wordt?* - %

* Vraag alleen opgenomen in vragenlijst 2-meting en 3-meting

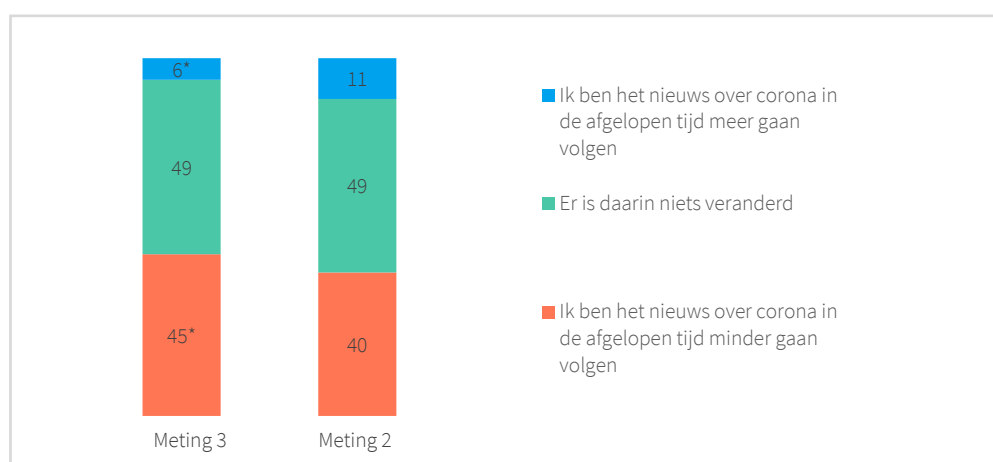
Bij de toelichting die mensen op deze vraag konden geven, geeft een aantal mensen, net als bij de voorgaande metingen, aan dat de informatie niet altijd helder is. Er heerst onduidelijkheid over onder andere maatregelen en versoepelingen daarvan. Ook is er veel tegenstrijdige informatie te vinden, waardoor men door de bomen het bos niet meer ziet. Ook benoemt een aantal respondenten dat er een grote veelheid aan meningen en opvattingen wordt gepresenteerd. Vooral in de media zijn veel deskundigen aanwezig, die lang niet altijd zo deskundig zijn als ze lijken. Te veel mensen willen hun mening geven, waardoor de informatie minder duidelijk wordt.

6.3 Het volgen van nieuws- en actualiteitenprogramma's

Tot slot hebben we gevraagd of mensen in de afgelopen weken het nieuws en/of actualiteitenprogramma's over corona meer of minder zijn gaan volgen dan voorheen. Meer mensen geven bij de 3^e meting aan het nieuws over corona minder te zijn gaan volgen dan ten tijde van de 2^e meting (45% bij de 3^e meting ten opzichte van 40% bij de 2^e meting).

Ook is de groep mensen die het nieuws meer is gaan volgen kleiner geworden (6% bij de 3^e meting ten opzichte van 11% bij de 2^e meting). De trend dat mensen het coronanieuws enigszins moe lijken te zijn, zet zich dus voort bij de 3^e meting.

Figuur 15 Vraag 31: Ben jij het nieuws en/of actualiteitenprogramma's over corona de laatste weken meer of minder gaan volgen of is hierin niets veranderd?* - %

* Vraag alleen opgenomen in vragenlijst 2-meting en 3-meting

Bijlage A Resultaten uitgesplitst naar leeftijdsgroepen

In deze bijlage vindt u de resultaten van de derde meting uitgesplitst naar leeftijdsgroepen. We hebben getoetst of de resultaten van deze groepen Brabanders significant afwijken van elkaar. Of een resultaat significant afwijkt is afhankelijk van de grootte van de groep respondenten (n) en de spreiding van de antwoorden.

- **Verschillen tussen groepen:** Significante verschillen worden aangeduid met **blauw** (positieve afwijking), dan wel **oranje** (negatieve afwijking). Indien het verschil in resultaat significant afwijkt, maar niet per se positief of negatief is te noemen, zijn de verschillen aangeduid met **grijs** (neutrale afwijking).
- **Verschillen met 2^e meting:** Met pijltjes hebben we aangegeven of een resultaat hoger (↑) of lager (↓) is dan gemeten bij de tweede meting.

1. Persoonlijke situatie

Tabel 10 Vraag 1: Hoe voel je je door de huidige situatie? Meerdere antwoorden mogelijk. - %

	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		214	345	300	657	559
boos	4	4	7	5	2	3 ↑
bang	7	7 ↓	11	8	5 ↓	7
verdrietig	10	12	9	10	10	10
gespannen/gestrest	17	27	23	17	10	9
bezorgd	45	28	36 ↓	47	52 ↓	57
rustig	46	52	46	51	43	41
blij	6	14	9 ↑	4 ↑	2	1
machteloos	30	32 ↓	29	30	29 ↓	30 ↓
gefrustreerd	14	23	18	14	11	6
anders	5	5	5	6	5	2

Tabel 11 Vraag 2: Hoe aangedaan ben je door de huidige situatie? Geef dit aan met een rapportcijfer van 1 (helemaal niet) tot en met 10 (heel erg). - %

	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		209	340	297	644	555
Gemiddelde cijfer	5,8	5,8	5,6	5,6 ↓	6,0 ↓	6,2
1-5	33	39	43	42 ↑	34	31
6-7	40	38	38 ↓	41	44 ↑	40
8-10	22	23	18	16 ↓	22 ↓	29

2. Tevredenheid leven en eenzaamheid

Tabel 12 Vraag 3: Hoe tevreden ben je momenteel over het geheel genomen met jouw leven? Geef dit aan met een rapportcijfer van 1 (helemaal niet) tot en met 10 (helemaal wel). - %

	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		212	343	297	654	559
Gemiddeld cijfer	7,0	6,9	6,6	6,9	7,2	7,2
1-5	16	20	22	15	12	10
6-7	42	44	44	41 ↓	41	43
8-10	42	37	34	45	47	47

Tabel 13 Vraag 4: Is deze score beter of slechter voor jou dan 3 weken geleden (nadat we de uitnodiging voor het tweede onderzoek stuurden) of hetzelfde? - %

	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		214	345	300	657	559
beter	11	14 ↑	18 ↑	8	8 ↑	5
hetzelfde	77	72	70 ↓	78	79	85
slechter	13	14 ↓	12	14	13	10

Tabel 14 Vraag 5: Voel je je wel eens eenzaam of alleen? Zo ja, hoe vaak? - %

	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		214	345	300	657	559
ja, vrijwel altijd	2	3	2	2	1	2
ja, meestal	6	10	6	4	6 ↑	5
soms wel, soms niet	31	38	38	30	23	30 ↑
nee, meestal niet	31	31	29	33	32	31
nee, vrijwel nooit	30	19	25	31	38	33 ↓

Tabel 15 Vraag 6: Voel je je meer of minder eenzaam dan 3 weken geleden (nadat we de uitnodiging van het tweede onderzoek stuurden) of hetzelfde? - %

	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		212	345	300	656	556
ik voel me minder eenzaam	9	15 ↓	12 ↑	5	6	6 ↑
ik voel me eenzamer	14	23	13 ↓	12	11	10 ↓
er is niets veranderd	78	61	75	83	84	84

3. Ervaringen met het coronavirus

Tabel 16 Vraag 8: Is er op dit moment iemand in jouw huishouden met klachten die kunnen wijzen op coronabesmetting (koorts, benauwdheid of hoesten)? - %

Huishouden - klachten	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		210	336	290	650	548
Ik zelf	2,2	3	4	1 ↓	2	1
Iemand uit mijn huishouden	2,4	6	2	3	1	1
Nee	95,7	92	94	96	97	98

Tabel 17 Vraag 8: Is er op dit moment iemand in jouw huishouden met een vastgestelde (dus positief geteste) coronabesmetting? - %

Huishouden - besmetting (positief getest)	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		210	336	290	650	548
Ik zelf	0,9	1	1	1	0	1
Iemand uit mijn huishouden	1,6	3	2	2 ↑	1	1
Nee	97,5	95	96	98	99	98

Tabel 18 Vraag 9: Ken je iemand buiten jouw huishouden maar in jouw familie-, bure- en vriendenkring met een vastgestelde (dus positief geteste) coronabesmetting? - %

Familie, bure-, vriendenkring besmetting (positief getest)	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		210	336	290	65-	548
Ja	39	36	38	42	39	38
Nee	61	64	62	58	61	62

Tabel 19 Vraag 10: Het kan zijn dat er iemand in jouw persoonlijke kring is overleden aan de gevolgen van corona? Is dat in jouw situatie het geval? - %

Directe omgeving overlijden door corona	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		210	336	290	650	548
Ja	15	15 ↑	12	17	16	17
Nee	85	85	88	83	84	83

4. Adviezen en maatregelen

Tabel 20 Vraag 16: In hoeverre heb je in de afgelopen 3 weken (en voor maandag 11 mei) onderstaande adviezen opgevolgd? - % **Altijd**

% Altijd	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		207	333	289	647	540
Let op uw hygiëne (vaak/vaker uw handen wassen, gebruik papieren zakdoeken, zit zo min mogelijk aan uw gezicht, hoesten / niezen in elleboog)	44	44	40	39 ↓	47	49 ↓
Geen handen schudden	85	77	79 ↓	92	89	88 ↓
Houd 1,5 meter afstand van elkaar	39	23 ↓	34	32 ↓	47 ↓	60
Blijf thuis als u last heeft van neusverkoudheid, hoesten, keelpijn of koorts	70	59	60	72	78	81
Blijf thuis als één van uw huisgenoten last heeft van koorts (geldt niet voor mensen in vitale beroepen)	71	59 ↓	65	73	77	81
Bel alleen met de huisarts bij ernstige klachten en als de klachten erger worden (koorts en hoest/ademt moeilijk)	71	66	65	67 ↓	77	76
Blijf zoveel mogelijk thuis, ook als u geen klachten heeft	34	32 ↓	35	35 ↓	33 ↓	36 ↓
Mijd sociaal contact: zoek andere mensen niet op als het niet nodig is	34	26 ↓	31 ↓	35 ↓	37 ↓	43 ↓
Maximaal drie mensen op bezoek en houd ook dan afstand tot elkaar	55	46 ↓	48 ↓	59 ↓	59 ↓	63 ↓
Beperk bezoek aan kwetsbare personen (70 plussers en mensen met slechte weerstand)	64	62 ↓	66 ↓	56 ↓	66 ↓	67 ↓
Vermijd (grote) gezelschappen en openbaar vervoer	79	63 ↓	74 ↓	83 ↓	84 ↓	91
Probeer zoveel mogelijk thuis te werken of de werktijden te spreiden	58	59 ↓	55	54 ↓	60 ↓	73 ↓

Tabel 21 Vraag 13: Heb je het idee dat andere mensen zich in de afgelopen 3 weken meer of minder aan de adviezen zijn gaan houden? Of is daarin niets veranderd?

	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		208	333	290	643	544
Ik heb het idee dat <u>meer</u> mensen zich aan de adviezen houden	6	6 ↓	7 ↓	4 ↓	6 ↓	8 ↓
Het is hetzelfde als eerder	24	29	25 ↓	22 ↓	20 ↓	25 ↓
Ik heb het idee dat <u>minder</u> mensen die zich aan de adviezen houden	70	65 ↑	68 ↑	74 ↑	73 ↑	67 ↑

Tabel 22 Vraag 14: In de persconferentie van afgelopen woensdag 6 mei is aangekondigd dat een aantal maatregelen of adviezen versoepeld gaat worden vanaf maandag 11 mei. In hoeverre vind je het goed of niet goed dat deze maatregelen versoepeld worden?* - % goed

% ik vind het goed dat deze maatregel / dit advies versoepeld wordt	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		203	323	282	633	531
Het uitoefenen van de meeste contactberoepen is weer mogelijk. Het gaat o.a. om kappers, schoonheidsspecialisten, fysiotherapeuten en rij-instructeurs. Er wordt gewerkt op afspraak.	63	56	56	61	67	74
Bibliotheken openen hun deuren weer voor publiek en nemen maatregelen zodat bezoekers 1,5 meter afstand tot elkaar kunnen houden.	73	66	72	74	77	76
Buiten sporten in groepen is voor alle leeftijden toegestaan, als er 1,5 meter afstand tot elkaar kan worden gehouden. Geen wedstrijden, geen gezamenlijke kleedkamers of douches.	73	70	70	74	75	74
Als je geen klachten hebt, mag je naar buiten, maar houd 1,5 meter afstand en vermijd drukte.	83	75	81	85	87	88

*Vraag alleen opgenomen in vragenlijst 3-meting

Tabel 23 Vraag 16: Als het coronavirus onder controle blijft kunnen per 1 juni meer maatregelen worden versoepeld. In hoeverre vind je het goed of niet goed dat deze maatregelen/adviezen per 1 juni (waarschijnlijk) versoepeld gaan worden?* - % goed

% ik vind het goed dat deze maatregel / dit advies versoepeld wordt	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		203	319	275	615	524
Het voortgezet onderwijs gaat weer open.	62	57	61	63	63	66
Terrassen met zitplaatsen waarbij 1,5 meter afstand tot elkaar wordt gehouden.	54	45	48	58	57	58
Restaurants en cafés mogen open, onder voorwaarden (max 30 personen en 1,5 meter afstand, bezoekers reserveren en gesprek tussen ondernemer en klant over inschatting risico's).	50	45	49	51	51	51
Bioscopen en culturele instellingen (zoals concertzalen en theaters), mogen open, onder voorwaarden (max 30 personen en 1,5 meter afstand, bezoekers reserveren en gesprek tussen ondernemer en klant over inschatting risico's).	49	46	51	49	51	48
Musea en monumenten mogen open als bezoekers kaartjes vooraf kopen, zodat er gestuurd kan worden op de 1,5 meter afstand.	62	52	58	61	68	66
In het openbaar vervoer is iedereen per 1 juni verplicht een niet-medisch mondkapje te dragen.	51	51	54	48	48	55

*Vraag alleen opgenomen in vragenlijst 3-meting

Tabel 24 Vraag 18: De overheid schetst ook een verwachting per 1 juli. In hoeverre vind je het goed of niet goed dat deze maatregelen/adviezen per 1 juli (waarschijnlijk) versoepeld gaan worden?* - % goed

% ik vind het goed dat deze maatregel / dit advies versoepeld wordt	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		198	312	267	615	509
De gemeenschappelijke wc's en douches op de campings en vakantieparken gaan weer open.	42	38	46	44	44	37
Het maximum aantal bezoekers kan worden uitgebreid naar 100 personen voor bioscopen, restaurants en cafés en culturele instellingen. Dit geldt dan ook voor georganiseerde samenkomsten, zoals kerkdiensten, bruiloften en uitvaarten.	41	40	43	41	41	38

*Vraag alleen opgenomen in vragenlijst 3-meting

Tabel 25 Vraag 20: Welke maatregelen kunnen volgens jou ook al eerder dan nu aangekondigd versoepeld worden? - %

	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		206	330	286	641	540
Sluiten van sport- en fitnessclubs tot 1 september	48	46	46	52	47	48
Sluiten van de Nederlandse grenzen voor mensen van buiten Europa	14	15	15	12	13	18
Afgelasting (vergunningplichtige) evenementen en bijeenkomsten tot 1 september	9	11	12	9	7	9
Geen bezoek toegestaan aan verpleeghuizen en andere zorginstellingen	46	24	34	48	56	65
Sluiten van casino's tot 1 september	17	18	20	16	15	15
Anders	4	2	4	7	4	2

Tabel 26 Vraag 21: Verwacht je dat je gebruik gaat maken van de versoepelingen die gelden vanaf 11 mei? - % % Ja, heb ik al gedaan of ga ik op korte termijn doen

	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		202	312	271	598	504
Bezoek aan kapper, schoonheidsspecialisten, pedicure etc.	45	35	34	42	56	59
Bezoek aan (para)medische beroepen zoals fysiotherapeut, diëtist, masseur etc.	25	11	23	26	30	36
Bezoek aan bibliotheek	13	8	14	11	14	22
Buiten sporten	39	40	39	41	37	35

Tabel 27 Vraag 22: Verwacht je dat je gebruik gaat maken van de (mogelijke) versoepelingen die aangekondigd zijn vanaf 1 juni? - % % Ja, ga ik doen zodra het kan

	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		205	324	278	614	512
Bezoek terras	22	19	21	25	24	21
Bezoek restaurant en café	21	17	23	27	20	18
Bezoek bioscoop, concertzaal, theater	11	11	13	18	10	5
Bezoek museum en monumenten	10	6	9	12	12	10
Reizen met het openbaar vervoer, met een verplicht niet-medisch mondkapje	9	12	12	10	7	6

5. Vertrouwen

Tabel 28 Vraag 23: Hoeveel vertrouwen heb je op dit moment in de aanpak van de coronacrisis door...? - %

De rijksoverheid	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		193	317	279	622	538
Veel vertrouwen	26	21 ↓	25 ↓	29	27 ↓	29 ↓
Redelijk wat vertrouwen	57	58	54	55	57	58
Weinig vertrouwen	14	19 ↑	14 ↑	12	13	11
Geen vertrouwen	4	2	7	4	3	2

Tabel 29 Vraag 23: Hoeveel vertrouwen heb je op dit moment in de aanpak van de coronacrisis door...? - %

De gemeente	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		180	304	264	592	491
Veel vertrouwen	18	15 ↓	17 ↓	21 ↓	18 ↓	17 ↓
Redelijk wat vertrouwen	58	55	57	56	61	62
Weinig vertrouwen	19	25 ↑	20 ↑	16	18	17 ↑
Geen vertrouwen	5	6	6	7 ↑	3	4

Tabel 30 Vraag 23: Hoeveel vertrouwen heb je op dit moment in de aanpak van de coronacrisis door...? - %

De gezondheidszorg	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		197	319	283	623	534
Veel vertrouwen	47	48	42	51 ↓	51	44 ↓
Redelijk wat vertrouwen	45	41	46	42 ↑	44	51 ↑
Weinig vertrouwen	6	7 ↑	9	6	5	4
Geen vertrouwen	2	3 ↑	3	1	1	1

Tabel 31 Vraag 23: Hoeveel vertrouwen heb je op dit moment in de aanpak van de coronacrisis door...? - %

RIVM	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		198	318	283	622	533
Veel vertrouwen	34	32 ↓	29 ↓	33 ↓	37 ↓	35 ↓
Redelijk wat vertrouwen	50	49	49	50	50 ↑	55 ↑
Weinig vertrouwen	12	15	15 ↑	12	10	7
Geen vertrouwen	5	4	7	5	4	4 ↑

6. Zorgen door de coronacrisis

Tabel 32 Vraag 24: In hoeverre maak je je op dit moment zorgen over ... - %

	Noord- Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
Mijn lichamelijke gezondheid of die van mijn gezinsleden						
n		194	308	278	614	524
Geen zorgen	46	50	47	47	46	38 ↓
Enige zorgen	44	37	44	41	46	52 ↑
Veel zorgen	10	13	9	11	8	10
De lichamelijke gezondheid van familie of vrienden						
n		194	309	276	610	514
Geen zorgen	36	39	33	33	39 ↑	34
Enige zorgen	52	44	53	55	52	57
Veel zorgen	12	17	14	12	9	9
Mijn geestelijke / mentale gezondheid						
n		189	307	276	613	518
Geen zorgen	65	59	53 ↓	70	72	73
Enige zorgen	25	27	30	21	23	23
Veel zorgen	10	15 ↑	17 ↑	9	5	4
Mijn financiële situatie						
n		194	311	278	618	506
Geen zorgen	63	56	51	61	72	76
Enige zorgen	26	27	34	31	20	21
Veel zorgen	10	17	15	9	8	2
Mijn werksituatie						
n		181	284	252	371	74
Geen zorgen	62	54	57	63	70	95 ↑
Enige zorgen	27	29	30	29	22	2 ↓
Veel zorgen	11	17	13	8	7	3
De gevolgen van de crisis voor de economie						
n		183	310	276	624	509
Geen zorgen	10	17	15	8	6	5
Enige zorgen	45	51	46	49	41	40
Veel zorgen	45	33	40	43	53	55
De voortgang van mijn studie						
n		122	73	53	52	23
Geen zorgen	50	33 ↓	61	73	67	86
Enige zorgen	32	40	29	20	21	12
Veel zorgen	18	27	10	7	12	2
Het onderwijs van uw kind(eren)						
n		42	179	154	143	68
Geen zorgen	39	54	43	30	37	37
Enige zorgen	46	25	44	57	46	51
Veel zorgen	15	21	13	14 ↑	17	12
Een kwetsbaar / eenzaam persoon in mijn omgeving						
n		151	230	207	255	318
Geen zorgen	20	25	28	22	14	10
Enige zorgen	58	50	53	56	63	73
Veel zorgen	21	24	20	21	23	17

	Noord- Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
Een gezin waarvan ik weet dat er thuis spanningen zijn						
n		100	123	86	180	116
Geen zorgen	32	31	35	37	29	22
Enige zorgen	43	41	40	46	41	56
Veel zorgen	25	28	25	17	30	22
Ouderen en kwetsbare mensen in het algemeen						
n		183	288	272	603	499
Geen zorgen	9	14	14	9	5	4
Enige zorgen	60	52	55	65	62	66
Veel zorgen	31	34	31	26 ↓	33	30
Voldoende voorraad in de supermarkten						
n		189	295	273	606	509
Geen zorgen	86	81	83	88	89	86
Enige zorgen	12	13	14	11	10	13
Veel zorgen	3	6	4	1 ↓	2	1
Reguliere zorg en hulp in ziekenhuizen						
n		192	300	274	620	524
Geen zorgen	38	33	41 ↑	37 ↑	41 ↑	35
Enige zorgen	51	49	47	54	51	56
Veel zorgen	11	18	12	10	8 ↓	8 ↓
Zorg en hulp aan corona-patiënten in ziekenhuizen						
n		188	300	273	617	521
Geen zorgen	47	39	51	48	49 ↑	45 ↑
Enige zorgen	43	48	41	44	42	42
Veel zorgen	10	13	8	8	9 ↓	13 ↓
Overige zorg en hulp (zoals thuiszorg)						
n		182	295	255	585	479
Geen zorgen	31	37	40	30	26 ↑	23
Enige zorgen	54	46	47	56	58	62
Veel zorgen	15	17	13 ↓	14 ↓	16 ↓	15 ↓
De veiligheid in mijn woonplaats						
n		186	294	269	602	502
Geen zorgen	61	70	65 ↓	64	57	49
Enige zorgen	31	20	27	32	35	41
Veel zorgen	8	10 ↑	8	5	7	11
Hoe lang deze situatie nog gaat duren, de duur van deze crisis						
n		199	301	275	622	513
Geen zorgen	10	14	12	11	7	9
Enige zorgen	51	46	50	54	54 ↑	52
Veel zorgen	38	40	39	36	38	39
Andere mensen die zich niet aan de maatregelen en adviezen houden						
n		191	298	277	620	521
Geen zorgen	14	21	20	15	10	7
Enige zorgen	47	38	48	51	49	47
Veel zorgen	39	41	32	34	41	47
De komst van een tweede coronagolf*						
n		194	304	274	623	513
Geen zorgen	12	12	20	12	9	7
Enige zorgen	50	49	46	57	51	48
Veel zorgen	38	39	34	31	41	45

*Item alleen opgenomen in 3-meting

7. Positieve effecten coronacrisis

Tabel 33 Vraag 25: Wat ervaar je als positief in deze tijd? Meerdere antwoorden mogelijk.
- %

	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		203	325	286	640	534
Niks	7	8	7	8	5	9
Meer beweging in buitenlucht	34	42	33	29	32	34 ↑
Minder files	48	47 ↑	44	56	48	43
Tijd van bezinning	32	30	30	35 ↑	30	35
Meer tijd met mijn kind(eren)	12	5	27	22	6	2
Meer tijd voor klussen in huis/tuin	32	32	35	37 ↑	30	24
Schonere lucht	66	55	58	67	72	76
De hulp aan burens/familie/vrienden/kennissen	14	11	13	15	14	18
De initiatieven die zijn ontstaan om anderen te helpen	39	35	32	39	43	46
Minder geluidsoverlast van verkeer, vliegtuigen, trein et cetera	37	27	29	41 ↑	42	44
Meer geluiden van natuur, fluitende vogels et cetera	47	33	40	47	55	60
Anders	4	4	5	4	4	3 ↑

8. Informatievoorziening, communicatie en nieuws

Tabel 34 Vraag 27: Indien je een vraag hebt gesteld aan een van de volgende organisaties; kon je met jouw vragen goed terecht (telefonisch of online) bij hen? - % Ja

	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		39	43	22	48	47
Huisarts	93	100	89	94	84	99
Ziekenhuis	94	90	90	100	88	100
Gemeente	77	75	61	100	89	80
School	80	78	83	89	84	52
Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)	50	54	61	0	0	41
GGD	72	100	62	86	61	35
GGZ / psycholoog	82	87	81	71	93	71
Andere organisatie	75	100	78	53	82	56

Tabel 35 Vraag 29: Wat vind je in het algemeen van de informatie die op dit moment over het coronavirus en de coronacrisis verspreid wordt? - % (helemaal) eens

% (helemaal) eens	Noord-Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		203	321	286	640	530
Ik kan de juiste informatie vinden	81	81	76 ↓	79	83	82
Ik vind de informatie duidelijk	69	69	68	67 ↓	72	67 ↓
Er wordt voldoende informatie verspreid	47	46	42 ↓	50	49 ↓	46 ↓
Er wordt teveel informatie verspreid	31	32	27 ↓	37	31	28
Ik vind het lastig te onderscheiden welke nieuwsfeiten waar zijn en welke niet	28	30	33	30	28 ↓	21

Tabel 36 Vraag 31: Ben jij het nieuws en/of actualiteitenprogramma's over corona de laatste weken meer of minder gaan volgen of is hierin niets veranderd? - %

% (helemaal) eens	Noord- Brabant	18-29 jaar	30-44 jaar	45-54 jaar	55-69 jaar	70+
n		203	324	286	640	533
Ik ben het nieuws over corona in de afgelopen tijd <u>minder</u> gaan volgen	45	49	58 ↑	43	41 ↑	35
Er is daarin niets veranderd	49	44	38 ↓	51	54	56
Ik ben het nieuws over corona in de afgelopen tijd <u>meer</u> gaan volgen	6	7	4 ↓	5 ↓	5 ↓	9

Bijlage B Resultaten uitgesplitst naar Brabantse veiligheidsregio's

In deze bijlage vindt u de resultaten van de derde meting uitgesplitst naar veiligheidsregio's. We hebben getoetst of de resultaten van deze groepen Brabanders significant afwijken van elkaar. Of een resultaat significant afwijkt is afhankelijk van de grootte van de groep respondenten (n) en de spreiding van de antwoorden.

- **Verschillen tussen groepen:** Significante verschillen worden aangeduid met **blauw** (positieve afwijking), dan wel **oranje** (negatieve afwijking). Indien het verschil in resultaat significant afwijkt, maar niet per se positief of negatief is te noemen, zijn de verschillen aangeduid met **grijs** (neutrale afwijking).

We hebben bij deze uitsplitsing geen vergelijking in de tijd in deze bijlage opgenomen.

1. Persoonlijke situatie

Tabel 37 Vraag 1: Hoe voel je je door de huidige situatie?
Meerdere antwoorden mogelijk. - %

	Noord- Brabant	Brabant- Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant- Zuidoost
n		555	995	520
boos	4	3	4	6
bang	7	9	8	6
verdrietig	10	11	9	12
gespannen/gestrest	17	18	16	19
bezorgd	45	44	46	43
rustig	46	44	46	49
blij	6	5	5	6
machteloos	30	28	30	31
gefrustreerd	14	13	16	14
anders	5	5	5	3

Tabel 38 Vraag 2: Hoe aangedaan ben je door de huidige situatie? Geef dit aan met een rapportcijfer van 1 (helemaal niet) tot en met 10 (heel erg). - %

	Noord- Brabant	Brabant- Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant- Zuidoost
n		548	981	512
Gemiddeld cijfer	5,8	6,0	5,8	5,9
1-5	33	35	39	38
6-7	40	42	41	39
8-10	22	23	20	23

Tabel 39 Vraag 3: Hoe tevreden ben je momenteel over het geheel genomen met jouw leven? Geef dit aan met een rapportcijfer van 1 (helemaal niet) tot en met 10 (helemaal wel). - %

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		553	988	519
Gemiddeld cijfer	7,0	6,9	7,1	6,8
1-5	16	18	14	18
6-7	42	40	43	43
8-10	42	42	43	40

Tabel 40 Vraag 4: Is deze score beter of slechter voor jou dan 3 weken geleden (nadat we de uitnodiging voor het tweede onderzoek stuurden) of hetzelfde? - %

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		555	995	520
beter	11	11	11	10
hetzelfde	77	75	78	76
slechter	13	14	11	14

Tabel 41 Vraag 5: Voel je je wel eens eenzaam of alleen? Zo ja, hoe vaak? - %

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		555	995	520
ja, vrijwel altijd	2	2	1	3
ja, meestal	6	5	6	8
soms wel, soms niet	31	31	31	31
nee, meestal niet	31	35	31	28
nee, vrijwel nooit	30	27	31	31

Tabel 42 Vraag 6: Voel je je meer of minder eenzaam dan 3 weken geleden (nadat we de uitnodiging van het tweede onderzoek stuurden) of hetzelfde? - %

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		554	992	510
ik voel me minder eenzaam	9	10	9	8
ik voel me eenzamer	14	13	13	16
er is niets veranderd	78	77	78	77

2. Ervaringen met het coronavirus

Tabel 43 Vraag 8a: Is er op dit moment iemand in jouw huishouden met klachten die kunnen wijzen op coronabesmetting (koorts, benauwdheid of hoesten)? - %

Huishouden - klachten	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		545	973	511
Ja, ik zelf	2,2	2	2	2
Ja, iemand uit mijn huishouden	2,4	4	2	2
Nee	95,7	94	96	96

Tabel 44 Vraag 8b: Is er op dit moment iemand in jouw huishouden met een vastgestelde (dus positief geteste) coronabesmetting? - %

Huishouden - besmetting (positief getest)	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		545	973	511
Ja, ik zelf	0,9	2	1	1
Ja, iemand uit mijn huishouden	1,6	2	2	1
Nee	97,5	96	98	98

Tabel 45 Vraag 9: Ken je iemand buiten jouw huishouden maar in jouw familie-, bure- en vriendenkring met een vastgestelde (dus positief geteste) coronabesmetting? - %

Familie, bure-, vriendenkring besmetting (positief getest)	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		545	973	511
Ja	39	50	34	37
Nee	61	50	66	63

Tabel 46 Vraag 10: Het kan zijn dat er iemand in jouw persoonlijke kring is overleden aan de gevolgen van corona? Is dat in jouw situatie het geval? - %

Directe omgeving overlijden door corona	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		545	973	511
Ja	15	21	11	16
Nee	85	79	89	84

3. Adviezen en maatregelen

Tabel 47 Vraag 11: In hoeverre heb je in de afgelopen 3 weken onderstaande adviezen opgevolgd? - % **Altijd**

% Altijd	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		542	966	503
Let op uw hygiëne (vaak/vaker uw handen wassen, gebruik papieren zakdoeken, zit zo min mogelijk aan uw gezicht, hoesten / niezen in elleboog)	44	43	44	44
Geen handen schudden	85	83	86	86
Houd 1,5 meter afstand van elkaar	39	39	38	41
Blijf thuis als u last heeft van neusverkoudheid, hoesten, keelpijn of koorts	70	71	70	70
Blijf thuis als één van uw huisgenoten last heeft van koorts (geldt niet voor mensen in vitale beroepen)	71	69	68	76
Bel alleen met de huisarts bij ernstige klachten en als de klachten erger worden (koorts en hoest/ademt moeilijk)	71	72	70	71
Blijf zoveel mogelijk thuis, ook als u geen klachten heeft	34	33	34	34
Mijd sociaal contact: zoek andere mensen niet op als het niet nodig is	34	34	35	34
Maximaal drie mensen op bezoek en houd ook dan afstand tot elkaar	55	53	56	54
Beperk bezoek aan kwetsbare personen (70 plussers en mensen met slechte weerstand)	64	61	66	62

% Altijd	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
Vermijd (grote) gezelschappen en openbaar vervoer	79	80	78	79
Probeer zoveel mogelijk thuis te werken of de werktijden te spreiden	58	60	56	60

Tabel 48 Vraag 13: Heb je het idee dat andere mensen zich in de afgelopen 3 weken meer of minder aan de adviezen zijn gaan houden? Of is daarin niets veranderd?

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		540	968	505
Ik heb het idee dat <u>meer</u> mensen zich aan de adviezen houden	6	6	7	6
Het is hetzelfde als eerder	24	21	23	27
Ik heb het idee dat <u>minder</u> mensen die zich aan de adviezen houden	70	72	70	67

Tabel 49 Vraag 14: In de persconferentie van afgelopen woensdag 6 mei is aangekondigd dat een aantal maatregelen of adviezen versoepeld gaat worden vanaf maandag 11 mei. In hoeverre vind je het goed of niet goed dat deze maatregelen versoepeld worden? - % goed

% ik vind het goed dat deze maatregel / dit advies versoepeld wordt	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		525	948	494
Het uitoefenen van de meeste contactberoepen is weer mogelijk. Het gaat o.a. om kappers, schoonheidsspecialisten, fysiotherapeuten en rij-instructeurs. Er wordt gewerkt op afspraak.	63	61	66	61
Bibliotheken openen hun deuren weer voor publiek en nemen maatregelen zodat bezoekers 1,5 meter afstand tot elkaar kunnen houden.	73	72	74	73
Buiten sporten in groepen is voor alle leeftijden toegestaan, als er 1,5 meter afstand tot elkaar kan worden gehouden. Geen wedstrijden, geen gezamenlijke kleedkamers of douches.	73	74	73	73
Als je geen klachten hebt, mag je naar buiten, maar houd 1,5 meter afstand en vermijd drukte.	83	80	85	84

*Vraag alleen opgenomen in vragenlijst 3-meting

Tabel 50 Vraag 16: Als het coronavirus onder controle blijft kunnen per 1 juni meer maatregelen worden versoepeld. In hoeverre vind je het goed of niet goed dat deze maatregelen/adviezen per 1 juni (waarschijnlijk) versoepeld gaan worden?* - % goed

% ik vind het goed dat deze maatregel / dit advies versoepeld wordt	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		518	932	481
Het voortgezet onderwijs gaat weer open.	62	64	63	60
Terrassen met zitplaatsen waarbij 1,5 meter afstand tot elkaar wordt gehouden.	54	53	54	52
Restaurants en cafés mogen open, onder voorwaarden (max 30 personen en 1,5 meter afstand, bezoekers reserveren en gesprek tussen ondernemer en klant over inschatting risico's).	50	51	50	48

% ik vind het goed dat deze maatregel / dit advies versoepeld wordt	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
Bioscopen en culturele instellingen (zoals concertzalen en theaters), mogen open, onder voorwaarden (max 30 personen en 1,5 meter afstand, bezoekers reserveren en gesprek tussen ondernemer en klant over inschatting risico's).	49	48	51	48
Musea en monumenten mogen open als bezoekers kaartjes vooraf kopen, zodat er gestuurd kan worden op de 1,5 meter afstand.	62	62	63	60
In het openbaar vervoer is iedereen per 1 juni verplicht een niet-medische mondkapje te dragen.	51	49	53	50

*Vraag alleen opgenomen in vragenlijst 3-meting

Tabel 51 Vraag 18: De overheid schetst ook een verwachting per 1 juli. In hoeverre vind je het goed of niet goed dat deze maatregelen/adviezen per 1 juli (waarschijnlijk) versoepeld gaan worden?* - % goed

% ik vind het goed dat deze maatregel / dit advies versoepeld wordt	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		511	914	471
De gemeenschappelijke wc's en douches op de campings en vakantieparken gaan weer open.	42	41	44	41
Het maximum aantal bezoekers kan worden uitgebreid naar 100 personen voor bioscopen, restaurants en cafés en culturele instellingen. Dit geldt dan ook voor georganiseerde samenkomsten, zoals kerkdiensten, bruiloften en uitvaarten.	41	41	41	40

*Vraag alleen opgenomen in vragenlijst 3-meting

Tabel 52 Vraag 20: Welke maatregelen kunnen volgens jou ook al eerder dan nu aangekondigd versoepeld worden? - %

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		535	966	497
Sluiten van sport- en fitnessclubs	48	50	45	50
Sluiten van de Nederlandse grenzen voor mensen van buiten Europa	14	13	14	15
Afgelasting (vergunningplichtige) evenementen en bijeenkomsten tot 1 september	9	11	9	8
Geen bezoek toegestaan aan verpleeghuizen en andere zorginstellingen	46	45	46	45
Sluiten van casino's	17	15	16	19
Anders	4	3	3	5

Tabel 53 Vraag 21: Verwacht je dat je gebruik gaat maken van de versoepelingen die gelden vanaf 11 mei? - % Ja, heb ik al gedaan of ga ik op korte termijn doen

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		498	914	470
Bezoek aan kapper, schoonheidsspecialisten, pedicure etc.	45	51	44	42
Bezoek aan (para)medische beroepen zoals fysiotherapeut, diëtist, masseur etc.	25	27	24	24
Bezoek aan bibliotheek	13	24	12	13
Buiten sporten	39	40	39	37

Tabel 54 Vraag 22: Verwacht je dat je gebruik gaat maken van de (mogelijke) versoepelingen die aangekondigd zijn vanaf 1 juni? - % Ja, ga ik doen zodra het kan

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		518	940	471
Bezoek terras	22	22	22	22
Bezoek restaurant en café	21	22	19	22
Bezoek bioscoop, concertzaal, theater	11	11	12	10
Bezoek museum en monumenten	10	7	10	11
Reizen met het openbaar vervoer, met een verplicht niet-medisch mondkapje	9	7	10	9

4. Vertrouwen

Tabel 55 Vraag 23: Hoeveel vertrouwen heb je op dit moment in de aanpak van de coronacrisis door...? - %

De rijksoverheid	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		525	940	479
Veel vertrouwen	26	24	28	25
Redelijk wat vertrouwen	57	59	56	56
Weinig vertrouwen	14	13	14	15
Geen vertrouwen	4	4	3	4

Tabel 56 Vraag 23: Hoeveel vertrouwen heb je op dit moment in de aanpak van de coronacrisis door...? - %

De gemeente	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		496	886	444
Veel vertrouwen	18	16	18	18
Redelijk wat vertrouwen	58	62	58	56
Weinig vertrouwen	19	18	19	20
Geen vertrouwen	5	4	5	6

Tabel 57 Vraag 23: Hoeveel vertrouwen heb je op dit moment in de aanpak van de coronacrisis door...? - %

De gezondheidszorg	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		524	942	485
Veel vertrouwen	47	49	46	47
Redelijk wat vertrouwen	45	44	45	46
Weinig vertrouwen	6	5	7	6
Geen vertrouwen	2	2	2	1

Tabel 58 Vraag 23: Hoeveel vertrouwen heb je op dit moment in de aanpak van de coronacrisis door...? - %

RIVM	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		523	946	480
Veel vertrouwen	34	33	34	33
Redelijk wat vertrouwen	50	50	50	52
Weinig vertrouwen	12	11	12	11
Geen vertrouwen	5	6	4	5

5. Zorgen door de coronacrisis

Tabel 59 Vraag 24: In hoeverre maak je je op dit moment zorgen over ... - %

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
Mijn lichamelijke gezondheid of die van mijn gezinsleden				
n		510	926	477
Geen zorgen	46	43	47	46
Enige zorgen	44	45	43	45
Veel zorgen	10	11	10	9
De lichamelijke gezondheid van familie of vrienden				
n		504	918	475
Geen zorgen	36	34	35	37
Enige zorgen	52	52	54	51
Veel zorgen	12	14	11	13
Mijn geestelijke / mentale gezondheid				
n		505	921	472
Geen zorgen	65	66	68	61
Enige zorgen	25	24	22	29
Veel zorgen	10	9	10	10
Mijn financiële situatie				
n		507	924	470
Geen zorgen	63	61	64	63
Enige zorgen	26	28	27	25
Veel zorgen	10	11	9	12
Mijn werksituatie				
n		319	553	282
Geen zorgen	62	62	60	64
Enige zorgen	27	24	30	25
Veel zorgen	11	14	10	11

	Noord- Brabant	Brabant- Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant- Zuidoost
De gevolgen van de crisis voor de economie				
n		501	923	472
Geen zorgen	10	7	11	8
Enige zorgen	45	43	48	43
Veel zorgen	45	49	41	49
De voortgang van mijn studie				
n		92	155	71
Geen zorgen	50	42	59	43
Enige zorgen	32	38	25	37
Veel zorgen	18	20	16	19
Het onderwijs van uw kind(eren)				
n		162	278	143
Geen zorgen	39	34	44	36
Enige zorgen	46	49	45	47
Veel zorgen	15	17	12	17
Een kwetsbaar / eenzaam persoon in mijn omgeving				
n		386	631	338
Geen zorgen	20	19	21	20
Enige zorgen	58	63	59	55
Veel zorgen	21	18	21	25
Een gezin waarvan ik weet dat er thuis spanningen zijn				
n		170	269	160
Geen zorgen	32	28	35	31
Enige zorgen	43	49	41	41
Veel zorgen	25	23	23	28
Ouderen en kwetsbare mensen in het algemeen				
n		491	895	453
Geen zorgen	9	7	10	9
Enige zorgen	60	63	61	57
Veel zorgen	31	30	29	34
Voldoende voorraad in de supermarkten				
n		497	902	468
Geen zorgen	86	88	86	84
Enige zorgen	12	9	11	15
Veel zorgen	3	3	3	1
Reguliere zorg en hulp in ziekenhuizen				
n		508	920	476
Geen zorgen	38	39	38	36
Enige zorgen	51	50	51	52
Veel zorgen	11	11	10	12
Zorg en hulp aan corona-patiënten in ziekenhuizen				
n		502	920	471
Geen zorgen	47	50	46	45
Enige zorgen	43	42	44	44
Veel zorgen	10	8	10	12
Overige zorg en hulp (zoals thuiszorg)				
n		483	874	433
Geen zorgen	31	32	30	31
Enige zorgen	54	54	56	52
Veel zorgen	15	14	14	17

	Noord- Brabant	Brabant- Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant- Zuidoost
De veiligheid in mijn woonplaats				
n		502	891	454
Geen zorgen	61	59	61	62
Enige zorgen	31	34	31	30
Veel zorgen	8	7	8	8
Hoe lang deze situatie nog gaat duren, de duur van deze crisis				
n		511	922	471
Geen zorgen	10	10	10	10
Enige zorgen	51	51	51	52
Veel zorgen	38	39	38	38
Andere mensen die zich niet aan de maatregelen en adviezen houden				
n		507	921	473
Geen zorgen	14	14	14	13
Enige zorgen	47	42	49	48
Veel zorgen	39	44	37	39
De komst van een tweede coronagolf*				
n		506	922	475
Geen zorgen	12	10	12	13
Enige zorgen	50	49	52	48
Veel zorgen	38	41	36	39

*Vraag alleen opgenomen in vragenlijst 3-meting

6. Positieve effecten coronacrisis

Tabel 60 Vraag 25: Wat ervaar je als positief in deze tijd? Meerdere antwoorden mogelijk.
- %

	Noord- Brabant	Brabant- Noord	Midden- en West- Brabant	Brabant- Zuidoost
n		524	963	495
Niks	7	5	7	9
Meer beweging in buitenlucht	34	33	33	36
Minder files	48	51	48	45
Tijd van bezinning	32	36	31	31
Meer tijd met mijn kind(eren)	12	15	11	11
Meer tijd voor klussen in huis/tuin	32	37	31	28
Schonere lucht	66	67	64	69
De hulp aan burens/familie/vrienden/kennissen	14	18	14	12
De initiatieven die zijn ontstaan om anderen te helpen	39	43	38	39
Minder geluidsoverlast van verkeer, vliegtuigen, trein et cetera	37	38	33	42
Meer geluiden van natuur, fluitende vogels et cetera	47	50	46	48
Anders	4	4	5	3

7. Informatievoorziening, communicatie en nieuws

Tabel 61 Vraag 27: Indien je een vraag hebt gesteld aan een van de volgende organisaties; kon je met jouw vragen goed terecht (telefonisch of online) bij hen? - % Ja

	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		46	75	35
Huisarts	93	92	92	95
Ziekenhuis	94	90	91	100
Gemeente	77	74	77	82
School	80	78	76	89
Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)	50	51	57	0
GGD	72	80	86	34
GGZ / psycholoog	82	75	91	73
Andere organisatie	75	68	83	68

Tabel 62 Vraag 29: Wat vind je in het algemeen van de informatie die op dit moment over het coronavirus en de coronacrisis verspreid wordt? - % (helemaal) eens

% (helemaal) eens	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		523	959	492
Ik kan de juiste informatie vinden	81	82	79	81
Ik vind de informatie duidelijk	69	68	69	70
Er wordt voldoende informatie verspreid	47	48	47	47
Er wordt teveel informatie verspreid	31	32	31	30
Ik vind het lastig te onderscheiden welke nieuwsfeiten waar zijn en welke niet	28	28	29	27

Tabel 63 Vraag 31: Ben jij het nieuws en/of actualiteitenprogramma's over corona de laatste weken meer of minder gaan volgen of is hierin niets veranderd? - %

% (helemaal) eens	Noord-Brabant	Brabant-Noord	Midden- en West-Brabant	Brabant-Zuidoost
n		524	961	495
Ik ben het nieuws over corona in de afgelopen tijd <u>minder</u> gaan volgen	45	46	45	46
Er is daarin niets veranderd	49	48	48	49
Ik ben het nieuws over corona in de afgelopen tijd <u>meer</u> gaan volgen	6	6	7	5

Bijlage C Achtergrondkenmerken

Achtergrondkenmerken respondenten

Hieronder geven we in tabellen de achtergrondkenmerken van de **2.087 respondenten** die aan dit onderzoek hebben meegewerkt. De gepresenteerde gegevens zijn ongewogen.

Tabel 64 Totale respons

	n	%
Brabantpanel	819	39
PanelClix	1.268	61
Totaal	2.087	100

Tabel 65 Respons naar geslacht

	n	%
Vrouw	1.007	48
Man	1.057	51
<i>Onbekend</i>	23	1
Totaal	2.087	100

Tabel 66 Respons naar leeftijd

	n	%
18 – 29 jaar	214	10
30 – 44 jaar	345	17
45 – 54 jaar	300	14
55 – 69 jaar	657	31
70 jaar en ouder	559	27
<i>Onbekend</i>	12	1
Totaal	2.087	100

Tabel 67 Respons naar opleidingsniveau

	n	%
Laag	496	24
Midden	756	36
Hoog	811	39
<i>Onbekend</i>	24	1
Totaal	2.087	100

Tabel 68 Respons naar veiligheidsregio

	n	%
Brabant-Noord	555	27
Midden- en West-Brabant	995	48
Brabant-Zuidoost	520	25
<i>Onbekend</i>	17	1
Totaal	2.087	100

Tabel 69 Respons naar arbeidssituatie

	n	%
In loondienst	878	42
Zelfstandige zonder personeel (zzp)	106	5
Ondernemer met personeel	14	1
Werkloos / werkzoekend	57	3
(ten dele) arbeidsongeschikt	145	7
Gepensioneerd	642	31
Huisvrouw / -man	110	5
Scholier / student	86	4
Anders	42	2
<i>Onbekend</i>	7	0
Totaal	2.087	100

Bijlage D Vragenlijst 3-meting

Vragenlijst 3-meting Monitor Maatschappelijke effecten coronavirus

Het PON | versie 13.05.2020

Uitgezet onder online panels: Brabantpanel en panel PanelClix.

Vragenlijst effecten coronavirus

Welkom bij deze nieuwe vragenlijst.

Het coronavirus houdt de samenleving al enige tijd bezig. Drie weken geleden stuurden we je een vragenlijst over dit thema. We willen op dit moment weer graag weten hoe het met jou gaat als inwoner van Brabant en wat je vindt van de huidige adviezen en maatregelen en de diverse (aangekondigde) versoepelingen.

Sommige vragen hebben we je 3 weken geleden al voorgelegd. We vragen je deze opnieuw te beantwoorden. Alleen op die manier kunnen we kijken of er verschillen zijn in de Brabantse samenleving ten opzichte van 3 weken geleden.

Hoe gaat het met jou en wat is jouw persoonlijke situatie?

In dit blok staan vragen over hoe je op dit moment jouw situatie in jouw buurt en leefomgeving ervaart en hoe die veranderd is als gevolg van het coronavirus.

1. Hoe voel je je door de huidige situatie? Meerdere antwoorden mogelijk.

☐ boos	☐ rustig
☐ bang	☐ blij
☐ verdrietig	☐ machteloos
☐ gespannen/gestrest	☐ gefrustreerd
☐ bezorgd	☐ anders, namelijk.....

2. Hoe aangedaan ben je door de huidige situatie? Geef een cijfer van 1 (helemaal niet) tot en met 10 (heel erg).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	weet niet/
geen mening
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

3. Hoe tevreden ben je momenteel over het geheel genomen met jouw leven?

Geef een cijfer van 1 (helemaal niet) tot en met 10 (helemaal wel).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	weet niet/
geen mening
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

4. Is deze score beter of slechter voor jou dan 3 weken geleden (nadat we de uitnodiging voor het tweede onderzoek over dit thema hebben verstuurd op 23 april) of hetzelfde?

- ☐ beter
☐ hetzelfde
☐ slechter

5. Voel je je wel eens eenzaam of alleen? Zo ja, hoe vaak?

- ☐ ja, vrijwel altijd
☐ ja, meestal
☐ soms wel, soms niet

- ☐ nee, meestal niet
☐ nee, vrijwel nooit

6. Voel je je meer of minder eenzaam dan 3 weken geleden (nadat we de uitnodiging voor het tweede onderzoek over dit thema hebben verstuurd op 23 april) of hetzelfde?

- ☐ ik voel me minder eenzaam
☐ ik voel me eenzamer
☐ er is niets veranderd

7. In hoeverre ben je het eens of oneens met onderstaande stellingen:

	Helemaal eens	Eens	Niet eens, niet oneens	Oneens	Helemaal oneens
Ik heb weinig controle over de dingen die me overkomen	☐	☐	☐	☐	☐
Sommige van mijn problemen zijn met geen mogelijkheid op te lossen	☐	☐	☐	☐	☐
Ik voel me vaak hulpeloos bij het omgaan met de problemen van het leven	☐	☐	☐	☐	☐
Ik kan ongeveer alles als ik mijn zinnen erop gezet heb	☐	☐	☐	☐	☐
Ik heb het gevoel dat ik een richting en een doel heb in het leven	☐	☐	☐	☐	☐
Ik geniet ervan om plannen te maken en uit te voeren	☐	☐	☐	☐	☐
Er zijn genoeg mensen op wie ik in geval van narigheid kan terugvallen	☐	☐	☐	☐	☐
Vaak voel ik me in de steek gelaten	☐	☐	☐	☐	☐
Wanneer ik daar behoefte aan heb, kan ik altijd bij mijn vrienden terecht	☐	☐	☐	☐	☐
Ik vind mijn kring van vrienden en kennissen te beperkt	☐	☐	☐	☐	☐

Ervaringen met het coronavirus

8. Ervaringen met het coronavirus in jouw huishouden

	ja, ik zelf	ja, iemand uit mijn huishouden	nee
Is er <u>op dit moment</u> iemand in jouw huishouden met klachten die kunnen wijzen op coronabesmetting (koorts, benauwdheid of hoesten)?	☐	☐	☐
Is er <u>op dit moment</u> iemand in jouw huishouden met een <u>vastgestelde</u> (dus positief geteste) coronabesmetting?	☐	☐	☐

9. Ken je iemand buiten jouw huishouden maar in jouw familie-, bure- en vriendenkring met een vastgestelde (dus positief geteste) coronabesmetting?

- ☐ Ja
☐ nee

10. Het kan zijn dat er iemand in jouw persoonlijke kring is overleden aan de gevolgen van corona? Is dat in jouw situatie het geval?

- ☐ ja
☐ nee

Adviezen en maatregelen

Nu volgt een blok met vragen over de adviezen en maatregelen van het Rijk en de impact daarvan op jouw dagelijks leven.

11. In hoeverre heb je in de afgelopen 3 weken (en voor afgelopen maandag 11 mei) onderstaande adviezen opgevolgd?

	Altijd	Meestal wel	Meestal niet	Nooit	NVT
Let op uw hygiëne (vaak/vaker uw handen wassen, gebruik papieren zakdoeken, zit zo min mogelijk aan uw gezicht, hoesten / niezen in ellenboog)	☐	☐	☐	☐	☐
Geen handen schudden	☐	☐	☐	☐	☐
Houd 1,5 meter afstand van elkaar	☐	☐	☐	☐	☐
Blijf thuis als u last heeft van neusverkoudheid, hoesten, keelpijn of koorts	☐	☐	☐	☐	☐
Blijf thuis als één van uw huisgenoten last heeft van koorts (geldt niet voor mensen in vitale beroepen)	☐	☐	☐	☐	☐
Bel alleen met de huisarts bij ernstige klachten en als de klachten erger worden (koorts en hoest/ademt moeilijk)	☐	☐	☐	☐	☐
Blijf zoveel mogelijk thuis, ook als u geen klachten heeft	☐	☐	☐	☐	☐
Mijd sociaal contact: zoek andere mensen niet op als het niet nodig is	☐	☐	☐	☐	☐
Maximaal drie mensen op bezoek en houd ook dan afstand tot elkaar	☐	☐	☐	☐	☐
Beperk bezoek aan kwetsbare personen (70 plussers en mensen met slechte weerstand)	☐	☐	☐	☐	☐
Vermijd (grote) gezelschappen en openbaar vervoer	☐	☐	☐	☐	☐
Probeer zoveel mogelijk thuis te werken of de werktijden te spreiden	☐	☐	☐	☐	☐

Routing indien [meestal niet of nooit]

12. Kun je toelichten waarom je sommige adviezen (meestal) niet op volgt?

Allen items tonen van vorige vraag waarbij meestal niet of nooit is aangekruist

Ruimte voor toelichting
Let op uw hygiëne (vaak/vaker uw handen wassen, gebruik papieren zakdoeken, zit zo min mogelijk aan uw gezicht, hoesten / niezen in ellenboog)
Geen handen schudden
Houd 1,5 meter afstand van elkaar
Blijf thuis als u last heeft van neusverkoudheid, hoesten, keelpijn of koorts
Blijf thuis als één van uw huisgenoten last heeft van koorts (geldt niet voor mensen in vitale beroepen)
Bel alleen met de huisarts bij ernstige klachten en als de klachten erger worden (koorts en hoest/ademt moeilijk)

Blijf zoveel mogelijk thuis, ook als u geen klachten heeft
Mijd sociaal contact: zoek andere mensen niet op als het niet nodig is
Maximaal drie mensen op bezoek en houd ook dan afstand tot elkaar
Beperk bezoek aan kwetsbare personen (70 plussers en mensen met slechte weerstand)
Vermijd (grote) gezelschappen en openbaar vervoer
Probeer zoveel mogelijk thuis te werken of de werktijden te spreiden

13. Heb je het idee dat andere mensen zich in de afgelopen 3 weken meer of minder aan de adviezen zijn gaan houden? Of is daarin niets veranderd?

- ☐ Ik heb het idee dat meer mensen zich aan de adviezen houden
- ☐ Het is hetzelfde als eerder
- ☐ Ik heb het idee dat minder mensen die zich aan de adviezen houden

Versoepeling van de maatregelen en adviezen

14. In de persconferentie van afgelopen woensdag 6 mei is aangekondigd dat een aantal maatregelen of adviezen versoepeld gaat worden vanaf maandag 11 mei. In hoeverre vind je het goed of niet goed dat deze maatregelen versoepeld worden?

	Ik vind het <u>goed</u> dat deze maatregel/dit advies is versoepeld	Ik <u>twijfel</u> hierover	Ik vind het <u>niet</u> <u>goed</u> dat deze maatregel /dit advies is versoepeld	Weet niet / geen mening
Het uitoefenen van de meeste contactberoepen is weer mogelijk. Het gaat o.a. om kappers, schoonheidsspecialisten, fysiotherapeuten en rij-instructeurs. Er wordt gewerkt op afspraak.	☐	☐	☐	☐
Bibliotheken openen hun deuren weer voor publiek en nemen maatregelen zodat bezoekers 1,5 meter afstand tot elkaar kunnen houden.	☐	☐	☐	☐
Buiten sporten in groepen is voor alle leeftijden toegestaan, als er 1,5 meter afstand tot elkaar kan worden gehouden. Geen wedstrijden, geen gezamenlijke kleedkamers of douches.	☐	☐	☐	☐
Als je geen klachten hebt, mag je naar buiten, maar houd 1,5 meter afstand en vermijd drukte.	☐	☐	☐	☐

[indien niet goed]

15. Kan je hieronder aangeven waarom je het niet goed vindt, dat deze maatregel(en) versoepeld worden?

16. Als het coronavirus onder controle blijft kunnen per 1 juni meer maatregelen worden versoepeld. In hoeverre vind je het goed of niet goed dat deze maatregelen/adviezen per 1 juni (waarschijnlijk) versoepeld gaan worden?

	Ik vind het <u>goed</u> dat deze maatregel/dit advies wordt versoepeld	Ik <u>twijfel</u> hierover	Ik vind het <u>niet goed</u> dat deze maatregel /dit advies wordt versoepeld	Weet niet / geen mening
Het voortgezet onderwijs gaat weer open.	☐	☐	☐	☐
Terrassen met zitplaatsen waarbij 1,5 meter afstand tot elkaar wordt gehouden.	☐	☐	☐	☐
Restaurants en cafés mogen open, onder voorwaarden (max 30 personen en 1,5 meter afstand, bezoekers reserveren en gesprek tussen ondernemer en klant over inschatting risico's).	☐	☐	☐	☐
Bioscopen en culturele instellingen (zoals concertzalen en theaters), mogen open, onder voorwaarden (max 30 personen en 1,5 meter afstand, bezoekers reserveren en gesprek tussen ondernemer en klant over inschatting risico's).	☐	☐	☐	☐
Musea en monumenten mogen open als bezoekers kaartjes vooraf kopen, zodat er gestuurd kan worden op de 1,5 meter afstand.	☐	☐	☐	☐
In het openbaar vervoer is iedereen per 1 juni verplicht een niet-medische mondkapje te dragen.	☐	☐	☐	☐

[indien niet goed]

17. Kan je hieronder aangeven waarom je het niet goed vindt, dat deze maatregel(en) versoepeld worden?

18. De overheid schetst ook een verwachting per 1 juli. In hoeverre vind je het goed of niet goed dat deze maatregelen/adviezen per 1 juli (waarschijnlijk) versoepeld gaan worden?

	Ik vind het <u>goed</u> dat deze maatregel/dit advies wordt versoepeld	Ik <u>twijfel</u> hierover	Ik vind het <u>niet goed</u> dat deze maatregel /dit advies wordt versoepeld	Weet niet / geen mening
De gemeenschappelijke wc's en douches op de campings en vakantieparken gaan weer open.	☐	☐	☐	☐
Het maximum aantal bezoekers kan worden uitgebreid naar 100 personen voor bioscopen, restaurants en cafés en culturele instellingen. Dit geldt dan ook voor georganiseerde samenkomsten, zoals kerkdiensten, bruiloften en uitvaarten.	☐	☐	☐	☐

[indien niet goed]

19. Kan je hieronder aangeven waarom je het niet goed vindt, dat deze maatregel(en) versoepeld worden?

20. Welke maatregelen kunnen volgens jou ook al eerder dan nu aangekondigd versoepeld worden?

Sluiten van sport- en fitnessclubs tot 1 september

Sluiten van de Nederlandse grenzen voor mensen van buiten Europa

Afgelasting (vergunningsplichtige) evenementen en bijeenkomsten tot 1 september

Geen bezoek toegestaan aan verpleeghuizen en andere zorginstellingen

Sluiten van casino's tot 1 september

Anders, namelijk _____

Geen van bovenstaande

21. Verwacht je dat je gebruik gaat maken van de versoepelingen die gelden vanaf 11 mei?

	Ja, heb ik al gedaan of ga ik op korte termijn doen	Ja, maar ik wacht nog even af	Ik weet het nog niet	Nee	Niet van toepassing
Bezoek aan kapper, schoonheidsspecialisten, pedicure etc.	☐	☐	☐	☐	☐
Bezoek aan (para)medische beroepen zoals fysiotherapeut, diëtist, masseur etc.	☐	☐	☐	☐	☐
Bezoek aan bibliotheek	☐	☐	☐	☐	☐
Buiten sporten	☐	☐	☐	☐	☐

22. Verwacht je dat je gebruik gaat maken van de (mogelijke) versoepelingen die aangekondigd zijn vanaf 1 juni?

	Ja, ga ik doen zodra het kan	Ja, maar ik wacht eerst nog even af	Ik weet het nog niet	Nee	Niet van toepassing
Bezoek terras	☐	☐	☐	☐	☐
Bezoek restaurant en café	☐	☐	☐	☐	☐
Bezoek bioscoop, concertzaal, theater	☐	☐	☐	☐	☐
Bezoek museum en monumenten	☐	☐	☐	☐	☐
Reizen met het openbaar vervoer, met een verplicht niet-medisch mondkapje	☐	☐	☐	☐	☐

23. Hoeveel vertrouwen heb je op dit moment in de aanpak van de coronacrisis door:

	Veel vertrouwen	Redelijk wat vertrouwen	Weinig vertrouwen	Geen vertrouwen	Weet niet / geen mening
De rijksoverheid	☐	☐	☐	☐	☐
De gemeente	☐	☐	☐	☐	☐
De gezondheidszorg	☐	☐	☐	☐	☐
RIVM	☐	☐	☐	☐	☐

24. In hoeverre maak je op dit moment zorgen over...

	Geen zorgen	Enige zorgen	Veel zorgen	Niet van toepassing	Weet niet / geen mening
Mijn lichamelijke gezondheid of die van mijn gezinsleden	☐	☐	☐	☐	☐
De lichamelijke gezondheid van familie of vrienden	☐	☐	☐	☐	☐
Mijn geestelijke / mentale gezondheid	☐	☐	☐	☐	☐
Mijn financiële situatie	☐	☐	☐	☐	☐
Mijn werksituatie	☐	☐	☐	☐	☐
De gevolgen van de crisis voor de economie	☐	☐	☐	☐	☐
De voortgang van mijn studie	☐	☐	☐	☐	☐
Het onderwijs van uw kind(eren)	☐	☐	☐	☐	☐
Een kwetsbaar / eenzaam persoon in mijn omgeving	☐	☐	☐	☐	☐
Een gezin waarvan ik weet dat er thuis spanningen zijn	☐	☐	☐	☐	☐
Ouderen en kwetsbare mensen in het algemeen	☐	☐	☐	☐	☐
Voldoende voorraad in de supermarkten	☐	☐	☐	☐	☐
Reguliere zorg en hulp in ziekenhuizen	☐	☐	☐	☐	☐
Zorg en hulp aan corona-patiënten in ziekenhuizen	☐	☐	☐	☐	☐
Overige zorg en hulp (zoals thuiszorg)	☐	☐	☐	☐	☐
De veiligheid in mijn woonplaats	☐	☐	☐	☐	☐
Hoe lang deze situatie nog gaat duren, de duur van deze crisis	☐	☐	☐	☐	☐
Andere mensen die zich niet aan de maatregelen en adviezen houden	☐	☐	☐	☐	☐
De komst van een tweede coronagolf	☐	☐	☐	☐	☐

Ik maak me over iets anders zorgen, namelijk....

25. Wat ervaar je als positief in deze tijd? Meerdere antwoorden mogelijk.

- ☐ Niks
- ☐ Meer beweging in buitenlucht
- ☐ Minder files
- ☐ Tijd van bezinning
- ☐ Meer tijd met mijn kind(eren)
- ☐ Meer tijd voor klussen in huis/tuin
- ☐ Schonere lucht
- ☐ De hulp aan burens/ familie/vrienden/kennissen
- ☐ De initiatieven die zijn ontstaan om anderen te helpen
- ☐ Minder geluidsoverlast van verkeer, vliegtuigen, trein et cetera
- ☐ Meer geluiden van natuur, fluitende vogels et cetera
- ☐ Anders, namelijk:

Informatie en communicatie – situatie in jouw woonplaats sinds coronavirus

26. Heb je in de afgelopen 3 weken een vraag omtrent corona gesteld aan een van onderstaande organisaties?

	Ja	Nee
Huisarts	☐	☐
Ziekenhuis	☐	☐
Gemeente	☐	☐
School	☐	☐
Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)	☐	☐
GGD	☐	☐
GGZ / psycholoog	☐	☐
Andere organisatie, namelijk.....	☐	☐

[routing : alleen indien Ja]

27. Indien je een vraag hebt gesteld aan een van de volgende organisaties; kon je met jouw vragen goed terecht (telefonisch of online) bij hen?

	Ja	Nee
Huisarts	☐	☐
Ziekenhuis	☐	☐
Gemeente	☐	☐
School	☐	☐
Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)	☐	☐
GGD	☐	☐
GGZ / psycholoog	☐	☐
Andere organisatie, namelijk.....	☐	☐

[routing : alleen indien Nee]

28. Kan je aangeven waarom je hier niet goed terecht kon met jouw vraag?

29. Wat vind je in het algemeen van de informatie die op dit moment over het coronavirus en de coronacrisis verspreid wordt? Denk hierbij aan alle informatie die op dit moment verspreid wordt via tv, kranten, radio, internet, social media en op websites van RIVM, gemeenten, GGD'en, rijksoverheid.

	Helemaal eens	Eens	Niet eens, niet oneens	Oneens	Helemaal oneens
Ik kan de juiste informatie vinden	☐	☐	☐	☐	☐
Ik vind de informatie duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐
Er wordt onvoldoende informatie verspreid	☐	☐	☐	☐	☐
Er wordt teveel informatie verspreid	☐	☐	☐	☐	☐
Ik vind het lastig te onderscheiden welke nieuwsfeiten waar zijn en welke niet	☐	☐	☐	☐	☐

30. Als je wilt, kun je jouw antwoord(en) op de deze vraag hieronder toelichten.

31. Ben jij het nieuws en/of actualiteitenprogramma's over corona de laatste 3 weken meer of minder gaan volgen of is hierin niets veranderd?

- ☐ Ik ben het nieuws over corona in de afgelopen tijd minder gaan volgen
- ☐ Er is daarin niets veranderd
- ☐ Ik ben het nieuws over corona in de afgelopen tijd meer gaan volgen

32. Heb je tot slot nog opmerkingen over deze vragenlijst of over dit onderwerp? Deze kun je hieronder kwijt.

Hartelijk dank voor je medewerking!

HETPON

OPGERICHT IN
1947

GEVESTIGD IN
TILBURG

KENNISONDERNEMING

STICHTING ZONDER WINSTOOGMERK

AANTAL MEDEWERKERS

20

INTENSIEVE SAMENWERKINGEN

MET UNIVERSEITEN EN ANDERE
KENNISINSTELLINGEN

SPECIFIEKE THEMA'S

- > VEERKRACHT
- > RUIMTE EN ENERGIE
- > OMGEVING
- > ARBEID
- > CULTUUR
- > ERFGOED
- > MIGRATIE
- > PARTICIPATIE
- > JEUGD
- > STURING

ONZE OPDRACHTGEVERS

- > PROVINCIES
- > GEMEENTEN
- > ZORG- EN WELZIJSINSTELLINGEN
- > FONDSEN

Over het PON

Passie voor samen leven

Het PON is een kennisonderneming in het hart van de samenleving. We halen meningen en voorkeuren uit de samenleving op over alles wat mensen bezig houdt. Bij de mensen zelf, in nauwe samenwerking met die mensen. Die voorkeuren en meningen onderzoeken we, analyseren we en duiden we. Met prikkelende aanpakken en innovatieve methodieken. Emoties verbinden we aan feiten, kennis koppelen we aan beleving. We leggen dwarsverbanden die op het eerste gezicht niet zo vanzelfsprekend zijn. En soms ontwrichten we.

Met die uitkomsten en inzichten adviseren we beleidsmakers en bestuurders. Of ze nu bij een gemeente, provincie, woningcorporatie of zorginstelling werken. Zodat ze afgewogen keuzes kunnen maken. Zodat ze bestuurlijk kunnen vernieuwen. En zodat ze een positieve impuls kunnen geven aan de samenleving van morgen.

Stationsstraat 20c
5038 ED Tilburg
+31 (0)13 535 15 35
info@hetpon.nl
www.hetpon.nl